

VECTOR[®]

TYGODNIK POLONII

ŁĄCZYMY
POLONIĘ
DOŁĄCZ
DO NAS

Nr 20 (83) / Rok III / 18.05.2014 r.

HEBDOMADAIRE - VECTOR POLONII - FRANCE - BELGIQUE - LUXEMBOURG - 1,50 € - www.vectorpolonii.com

Charytatywna akcja **MOTOSERCE 2014** w Belgii

W NUMERZE m.in.

- Czerwone maki, niedźwiedź Wojtek i prawa autorskie...
- Śluby międzynarodowe
- Sztuka niecodzienna - Przystanek: Emigracja

20 STRON

PIERWSZE MIEJSCE W KONKURSIE

NAJPIĘKNIEJSZA PISANKA WIELKANOCNA

zajął zdjęcie pt. „Pisanki”. Do zwycięzcy trafi przewodnik „Francja po polsku” Barbary Stettner-Stefańskiej.
Drugie miejsce zajęło zdjęcie „Pisanka z jajami”, a trzecie - „Pisanki Ady”.
Wszystkim, sprawiedliwie głosującym, osobom dziękujemy za miłą zabawę!

GASTT

gastronomie-tendance

HURTOWNIA SPOŻYWCZA PARIS-RUNGIS

Hurtowy dystrybutor polskich produktów spożywczych zaprasza do współpracy:
Sklepy, Restauracje, Hurtownie, Stowarzyszenia oraz pozostałe podmioty organizujące duże imprezy, bankiety, catering, kiermasze.

Dostarczamy na terenie Francji i Belgii.

Dostawa do 48 godzin max.

Nasi partnerzy:

- **Aux Délices Pologne** – 203, rue Saint Maur – 75010 Paris
- **Sklep Manorek** – 156, rue Oberkampf – 75011 Paris
- **Aux Régals** – 17, rue Docteur Goujon – 75012 Paris
- **Comme en Pologne** – 9, rue Hegesippe Moreau – 75018 Paris

W tych sklepach można nabyć szeroki asortyment polskich, zawsze świeżych produktów.

ogniem i Mieczem

PROMOCJE

Zamówienia: 01 45 60 44 95, Zamówienia ekspresowe: 06 23 00 48 39

e-mail: contact@gastt.fr, ADRES: GASTT, Zone SOGARIS, Bâtiment R/S, 94150 RUNGIS

TEMAT TYGODNIA: MOTOSERCE W BELGII

ZAPRASZAMY NA...

Wystawę prac Piotra Betleja *Refleksje*
do Galerii Roi Doré
(szczegółowe informacje
w Kalendarium na s. 15)

SPIS TREŚCI

4 TU I TERAZ: Od Redakcji

Czerwone maki, niedźwiedz
Wojtek i prawa autorskie...

5 SPOSTRZEŻENIA POLSKIEJ PARYŻANKI: Radość z byle czego

6 POLSKIE TROPY:

Katy Carr – 50 % polskiej krwi, 150 % patriotyzmu

POLONUS TYGODNIA: Katy Carr

7 WYDARZENIA:

- Lawina wniosków o zasiłek rodzinny w Niemczech
- 10 lat Polski w Unii Europejskiej
- W skrócie

8 ADWOKAT RADZI:

Śluby międzynarodowe zawierane w Polsce

9 MODA:

Edukacja w szwalni

NA ZDROWIE:

Może się przejdziemy?

10 - 11 MOTOSERCE - AKCJA CHARYTATYWNA W BELGII

12 VECTOREK

13 ROZRYWKA

14 POWIEŚĆ W ODCINKACH

Cezary Dobies, *Wazon sypialny* II/6
Rozdział drugi – *Róża*

15 CO? GDZIE? KIEDY?

Kalendarium wydarzeń polonijnych

BYLIŚMY NA...

Wystawie *Regards sur les ghettos*
w Mémorial de la Shoah

16-17 PROGRAM TV

18 HOROSKOP, PRZEPIS KULINARNY, PRENUMERATA

19 OGŁOSZENIA, PRENUMERATA

20 SZTUKA NIECODZIENNA: Przystanek: Emigracja

VECTOR
TYGODNIK POLONII

depuis 2012

REDACTION EN CHEF
Julita Lech
j.lech@vectorpolonii.com

REDACTION
Anna Garnys, Alicja Polap,
Luiza Sawicka-Hofstede,
Anna Rudek-Śmiechowska,
Katarzyna Tymnec

FEUILLETONS
Krystyna Mazurówna,
Jean-Claude Kociolek

EDITEUR
Editions yot-art

SIEGE SOCIAL
6, rue Sainte Anastase, 75003 Paris
tél. 09 62 62 77 86,
e-mail: redakcja@vectorpolonii.com,
www.vectorpolonii.com

DIRECTEUR DE LA PUBLICATION
Józef Rudek

IMPRESSION
Printgraph, 32-800 Brzesko, drukarnia@printgraph.pl

PUBLICITE ET ANNONCES
6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paris
tel.: 09 62 62 77 86, e-mail: redakcja@vectorpolonii.com

LETRES A LA REDACTION
redakcja@vectorpolonii.com

GRAPHISTE
Paweł Wójcik, e-mail: pawel.cube3d@gmail.com

N° Commission Paritaire: 1215 1 92120
ISSN : 2264-4717

OD REDAKCJI

W maju tego roku mija siedemdziesiąta rocznica Bitwy pod Monte Cassino. Pisze o tym Aleksandra Stenka. Dwie strony dalej znajdują Państwo fragmenty rozmowy z Katy Carr, której najnowsza płyta ukaże się w 70. rocznicę konferencji w Jalcie. Z wywiadu z piosenkarką dowiadujemy się, iż: *Będzie ona miała prawdopodobnie tytuł „Polonia”. Chcę pokazać historię Polski, uświadomić ludziom na Zachodzie, to, co stało się w czasie wojny i bezpośrednio po niej. Na płycie*

znajdą się piosenki o Generale Maczku, Poli Negri o maszynie Enigma, o Cichociemnych... W cotygodniowym „Przeglądzie wydarzeń”, piszemy o 10. rocznicy wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. A Anna Rudek-Śmiechowska przybliży kilka faktów związanych z zagadnieniem emigracji.

Staramy się przypominać te ważne wydarzenia, nie zapominając o tym, co dzieje się dziś. Kilka dni temu belgijska Polonia po raz kolejny udowodniła, że jako Naród, potrafimy wiele.

Czerwone maki, niedźwiedź Wojtek i prawa autorskie...

Gdy w trakcie kampanii hiszpańskiej pod Somosierrą, przybocznik Napoleona oznajmili mu, że szarża na armaty jest niemożliwa, zniecierpliwiony cesarz miał odpowiedzieć: *Laissez faire aux Polonais! (Zostawcie to Polakom!).*

Historia lubi się powtarzać. 70 lat temu, w maju 1944 roku, po trzech nieudanych atakach (amerykańskim, nowozelandzkim i brytyjskim) na Monte Cassino, szturm na klasztorne wzgórze alianci powierzają Polakom. I jest tak jak w piosence: *Runęli przez ogień, straceńcy, niejednen z nich dostał i padł, jak ci z Somosierry szaleńcy...*

Polacy byli zdeterminowani, to była bitwa o wszystko, bitwa symbol; jak wspominał po latach generał Anders: *Gdy przegramy tę bitwę, to będzie moja osobista przegrana, a gdy zwyciężymy, to zwycięstwo odniesie cały naród.*

Atak rozpoczyna się 11 maja 1944 r. Polacy z II Korpusu Polskiego są główną siłą uderzeniową, obok nich walczy 78 Dywizja Brytyjska i Francuski Korpus Ekspedycyjny, składający się z żołnierzy z kolonii francuskich,

którzy wstawili się wyjątkową walecznością, ale też niestety nieludzkim i okrutnym traktowaniem mieszkańców wyzwolonych terenów.

Walki są ciężkie, straty w ludziach olbrzymie, złamanie oporu przeciwnika i otwarcie drogi na Rzym, okupione tak wielkim poświęceniem, że mówienie, iż maki porastające wzgórze zawdzięczają swą czerwień żołnierskiej krwi – przestaje być

eufemizmem. Głównodowodzący operacją, generał Harold Alexander, dziękując za zwycięstwo mówi: *Żołnierze 2-go Polskiego Korpusu! Jeżeliby mi dano do wyboru między którymkolwiek żołnierzami, których bym chciał mieć pod swoim dowództwem, wybrałbym Was – Polaków.*

Po siedmiu dniach walk, w których życie straciło ponad 1000 polskich żołnierzy, na murach zburzonego klasztoru załopocze biało-czerwona flaga, a o 12 w południe rozlegnie się Hejnał Mariacki odegrany przez Emila Czecha.

Wśród walczących Polaków, zauważyć można było nietypowego pomocnika. Bez trudu dźwigał ciężkie skrzynki z amunicją, wydając bojowe ryki zajeżdżał z aprowizacją na pace lub w szoferce ciężarówce, popijając piwo i pożerając papierosy. 250-cio kilowy niedźwiedź, bo to o nim mowa, to kapral Wojtek, maskotka polskich żołnierzy, którzy zaadoptowali go, gdy włóczył się jako mały miś po bezdrożach Iranu. Oswojony przez ludzi, szybko się z nimi zaprzyjaźnia i odwzajemnia jak umie, wnosząc wiele radości we frontowe życie. Ta bajkowa wręcz historia stała się kanwą wielu filmów, książek (jedną z nich czytał zresztą do snu swoim małym synkom książe Karol), a dzielny niedźwiedź doczekał się wielu pomników, zarówno w Polsce jak i Wielkiej Brytanii.

Z Bitwą o Monte Cassino związana jest też inna historia. W wigilię zwycięstwa, 17 maja, Feliks Konarski – członek Teatru Żołnierza, nie mogąc zasnąć, zaczyna pisać tekst *Czerwonych maków*. Nad ranem budzi swego przyjaciela – Alfreda Schütza, który skomponował melo-

kol. domena publiczna

dię. Premiera piosenki ma miejsce w kwatrze generała Andersa, podczas gali po zwycięstwie, a jej wykonawcą jest żołnierz II korpusu – muzyk, piosenkarz i aktor, Gwidon Borucki. Ironią losu może się co prawda wydawać, że prawami autorskimi do piosenki, która w świadomości polskiej stanowi niemal drugi hymn narodowy, dysponuje niemiecka kancelaria prawna, która weszła w ich posiadanie po bezpotomnej śmierci kompozytora. Każde bileutowane wykonanie *Czerwonych maków* to zasilenie niemieckiego budżetu...

A może nie warto o tym wspominać, bo dodać by trzeba też, że w końcu jednym z piękniejszych wykonań *Czerwonych Maków* poszczycić się może dawny Chór Armii Czerwonej, dziś zwany chórem Aleksandrowa, który wywołuje łzy wzruszenia i budzi entuzjazm polskiej publiczności.

A na murze cmentarza Monte Cassino, na którym spoczęli polegli żołnierze, do których dołączył w 1970 r. generał Anders, umieszczono sentencję nawiązującą do bohaterkich Spartan pod wodzą Leonidasasa: *Przechodniu powiedz Polsce, żeśmy polegli wierni w jej służbie.*

Aleksandra Stenka

Zbyt często, w imię poszukiwania tak zwanej prawdy obiektywnej, historycy odzierają historię ludzkości z uczuć, emocji i moralnego wymiaru. Monte Cassino odarte z męstwa, rozpacz, patriotyzmu, bólu i uniesienia nie byłoby Monte Cassino – Norman Davies, Bahrajn, luty 2009.

SPOSTRZEŻENIA POLSKIEJ PARYŻANKI

fot. z archiwum Krystyny Mazurówny

Radość z byle czego

Znowu się cieszę, znowu jestem zadowolona, znowu mam pełne przekonanie, że świat jest wspaniały i że mam jakąś niewiarygodnie szczęśliwą szansę uczestniczenia w jego istnieniu! Cieszę się, że żyję, i w dodatku mam jeszcze około tysiąca innych powodów do radości. Czasem się nawet poważnie zastanawiam, czy to moje stałe szczęście, ta moja bezustanna euforia nie są przypadkiem jakąś patologią? Ale co, mam iść do lekarza i spytać, co mam zrobić, bo z wszystkiego się cieszę?

Mój pięcioletni wnuczek od dawna marzył o posiadaniu kuchni. Właśnie niedawno moja córka, a jego ciocia, powiła syneczka. Na wiadomość, że wreszcie kuzynek wylazł z brzuszka cioci i jest już na wierzchu, zupełnie oddzielony, i można go obejrzeć – nie posiadał się z radości. Biega, podskakując i śpiewając, jego roziskrzona oczka śmieją się do całego świata, a cała niewielka istota promieniuje szczęściem.

– Wiesz, Raphaël, twój kuzynek jest jeszcze zupełnie malutki, jeszcze nie będzie umiał się z tobą bawić! – zaczęłam wykład, zaniepokojona ognistą radością malucha.

– No chyba, przecież na razie takie niemowlę to tylko leży w łóżeczku, nie umie mówić ani chodzić, nawet siedzieć będzie dopiero za jakieś pół roku! – pouczyło mnie mądre dziecko.

– Tak, tak, i w dodatku nie zawsze jest grzeczne, czasem popłakuje, w nocy budzi się i wyje, trudno z nim wytrzymać! – kontynuowałam.

– Babsia! – Raphaël uporczywie tak mnie nazywa. – Ty chyba dzieci nie lubisz, przecież to normalne, że dziecko płacze, jak mu się chce jeść albo coś go boli czy

trzeba mu zmienić pieluszkę. Trzeba go pocieszać, utulać, potrafić rozwiązać jego problem i go zabawić!

Nie dowierzałam. Raphaël obejrzał kuzyna zachwycony. Przy każdej okazji opiekuje się nim starannie, nie pozwala płakać, przemawia czule i kołysze na własnych, małych kolankach. Już po kilku tygodniach uzyskał to, że mały cieszy się już na sam dźwięk jego głosu i uwielbia jego niezgrabne pieszczoły. Oboje wyglądają na szalenie zadowolonych!

Zadzwoniła do mnie moja córeczka z Marsylii:

– Mamó, jakie życie jest piękne, przyjechalśmy właśnie tu na kilka dni, siedzimy sobie na tarasie kawiarni, w słoneczku. Malutki śpi, a my popijamy wodę z bąbelkami i napawamy się krajobrazem wiosennym. Nie, nie potrzeba mi żadnych pieniędzy, daj mi spokój, lepiej kup sobie cokolwiek. Ach, jak się cieszę, jakie ja mam szczęście!!!

Może to u nas jest dziedziczne, ta skłonność do radości z byle czego?

Już dawno temu moja mama, grubo po osiemdziesiątce, leżała biedusia sparaliżowana po wylewie, kiedy przyjechałam ją odwiedzić z jej wnuczkami za rączkę i jej wnuczką w moim brzuchu.

Mama otworzyła jedno oko i ogarnęła sytuację. Mój synek, Baltazar, zauważył:

– Babcia chyba nas nie widzi, ma otwarte tylko jedno oko i nic nie mówi...

– Nie mogę mówić z radości, że los dał mi jeszcze zobaczyć parkę wnuków... Ten „kindziorowaty rezolutniś” to typowy Francuzik – a w brzuchu masz dziewczynkę, prawdziwą Polkę, szlachciankę, to będzie Wysocka, tak jak ja z domu... A po co mam otwierać drugie oko, skoro tym jednym i tak wszystko widzę? Tak się cieszę, taka jestem szczęśliwa... – i z tego szczęścia wzruszyła się do łez. Wciąż tym jednym oczkiem...

A parę dni temu, będąc w Warszawie na kolacji u znajomych, spotkałam pewną fotografkę:

– O jejku, muszę się przeprowadzić za miesiąc, będę miała większe mieszkanie, ale boję się tej przeprowadzki, w dodatku pracuję teraz przy filmie, a mam przygotować dwie wystawy, jedną w Polsce, a drugą pod Paryżem, tyle na głowie, w dodatku wzięłam sobie whisky z lodem, mogę się przeziębicić, same kłopoty...

Większe mieszkanie? Genialnie! Przeprowadzka? Super! Nareszcie będzie okazja do wyrzucenia niepotrzebnych gratów! Film? Bomba, każdy by tak chciał! W dodatku dwie wystawy? Czy może być lepiej? Tylko z radości wypić duszkiem tę whisky i zagryźć lodem!

Widać, te same fakty mogą wzbudzać zupełnie różne odczucia i reakcje...

Z kraju słychać narzekania, że kryzys, że Unia wprawdzie daje za frajer forszę, ale mogłaby więcej, że sąsiedzi lada chwila na nas napadną, a że i tak nasz kraj zostanie niechybnie wykupiony przez wrogich cudzoziemców. Francuzi, Włosi i inni Niemcy tylko czyhają, żeby podkupić nam mieszkania, domy i ziemię. Nie mam dokładnego rozeznania, nie znam statystyk, więc nie chcę zajmować stanowiska, ale uderza mnie fakt, że wioski na północnych wybrzeżach francuskich są w czterdziestu procentach

wykupione przez Anglików. I wiecie? Wszyscy tam się cieszą: ci, co kupują, bo wolą mieszkać w malowniczym otoczeniu przyrody, niż w zadeszczonej Anglii; ci, co sprzedają, bo o to wszak im chodziło. A najbardziej zadowoleni są sąsiedzi! Wioski odżywają, handel kwitnie, życie towarzyskie także. Mieszkanina różnych kultur wzbogaca mieszkańców. A w dodatku jedni i drudzy stają się dwujęzyczni – i co to komu szkodzi???

Mój znajomy polski hydraulik, pan Rysio, znowu, jak co roku, wybiera się w żmudną podróż wakacyjną swoim rozklekotanym samochodem z Paryża do Polski.

– Żona mnie puściła kantem i jest z innym, syn wyjechał za chlebem do Szwecji, nie mam już nikogo bliskiego u nas na wsi, ale jak przyjeżdżam do mojej wsi, pies sąsiadów się bardzo cieszy, a ja lubię oglądać zadowoloną, wywijającą ogonem sobakę, więc jadę specjalnie, żeby nam obu zrobić tę przyjemność. Jestem wtedy prawie szczęśliwy, w każdym razie bardzo zadowolony!

Czy wiecie, że ludzie, którzy są zadowoleni, mają sześciokrotnie mniejsze szanse na choroby układu krążenia i wylewy? Czy – chociażby tylko dlatego – nie warto trochę pocieszyć się życiem? A jeśli zwalacie wasz stały zły humor, waszą skłonność do narzekań, biadolenia i utyskiwania na czystą fizjologię – brak serotoniny, hormonu radości w mózgu – biegnijcie w te pędy do psychoterapeuty albo popracujcie sami nad sobą i zastosujcie auto-psychoterapię.

Moja trójka dzieci, jak jeden mąż – mają beztrojskie usposobienie, i cały czas się cieszą z niczego.

– Jak to, z niczego? – oburzone przekrzykują się jedno przez drugie. – Przecież dobrze nam w życiu, jesteśmy zdrowi, zakochani w naszych partnerach, mamy udane dzieciaczki, świetnie wybrane zawody – tyle, że matka wciąż ma jakieś problemy i nos zwieszony na kwintę!

Ja, na kwintę???

Krystyna Mazurówna

Katy Carr – 50 % polskiej krwi, 150 % patriotyzmu

2 maja, już po raz dwunasty, obchodzony był Dzień Polonii i Polaków za Granicą. Szacuje się, że na świecie żyje około 20 milionów osób, które przyznają się do polskiego pochodzenia. Katy Carr, piosenkarka z Wielkiej Brytanii, należy do tej wielkiej grupy. Co więcej, nie zapomina o polskich korzeniach, nawiązując i przybliżając polską historię w swoich piosenkach. Oto fragmenty wywiadu, jakiego udzieliła Katy w Oslo, przed koncertem podczas gali finałowej konkursu Wybitny Polak w Norwegii 2014.

Marta Tomczyk Maryon: Zanim porozmawiamy o muzyce, i o tym, czym się obecnie zajmujesz, mam wielką ochotę zadać ci inne pytanie - czy to prawda, że jesteś pilotem RAF-u?

Katy Carr: Wiesz, jak miałam 13 lat miałam szansę wejść do ATC (The Air Training Corps). Potrzebowałam wtedy trochę dyscypliny. Potem dostałam się do kadetki. W każdy weekend uczyłam się strzelania i innych rzeczy, razem z moimi przyjaciółmi. Zdawałam egzaminy i miałam szansę być z pilotami w RAF-ie. Jak miałam 16 lat miałam Gliding Licence, potem Pilot Navigation Licence i zdobyłam Royal Air Force Flying Scholarship. I tak w końcu zostałam pilotem w brytyjskich siłach powietrznych Royal Air Force.

Piosenkarki rzadko bywają pilotami RAF-u. Również rzadko śpiewają o historii, narodowych bohaterach... Katy Carr chyba nie można pomylić z żadną inną artystką. To, co robisz jest bardzo oryginalne i świeże. Skąd się wzięły pomysły na taką muzykę, tematykę piosenek?

Pięć lat temu napisałam piosenkę „Kommander's Car”, wtedy nie wiedziałam, że bohater tej opowieści, Kazimierz Piechowski, żyje. Kiedy dowiedziałam się, że żyje, musiałam go odwiedzić. To spotkanie było dla mnie bardzo ważne. Byłam pod wielkim wrażeniem jego osoby i tego, co przeżył. Wtedy nie wiedziałam jeszcze wiele o polskiej historii.

Jakie są twoje polskie koneksje i powiązania rodzinne z Polską?

Moja babcia i mama są z Polski. Ja mieszkałam tam pierwsze pięć lat mojego życia, we Włocławku, gdzie mój tata pracował. Potem przyjechałam do Anglii. Nie byłam włączona do życia Polonii w Wielkiej Brytanii. Żyłam w środowisku angielskim. Gdy byłam nastolatką, miałam wyłącznie angielskie koleżanki. To było trudne dla mnie, bo nie miałam klucza, aby dotrzeć do mojej polskości. Myślę, że to w ogóle jest trudne dla mło-

dych ludzi, którzy mają polskie korzenie, mieszkających poza granicami Polski. Mnie ten klucz dał pan Kazik.

Czyli spotkanie z nim było dla ciebie czymś niezwykle ważnym?

On jest moją Muzą, inspiracją. Uciekł z Oświęcimia, i po tym już wie, że życie jest czymś najważniejszym, co możesz mieć. Ale te koszmary, które ma do dzisiaj z tego czasu, ci ludzie, których tam zostawił, wiesz to nie są takie proste sprawy. W 2012 roku na 70. rocznicę ucieczki Kazika z Auschwitz zrobiliśmy film, 25 minut, potem zrealizowałyśmy 90-minutowy DVD [www.kazikfilm.com]. Kazik opowiada w nim o swoim pochodzeniu, wyjaśnia, dlaczego znalazł się w obozie (on był polskim harcerzem). Opowiada o tym, w jaki sposób uciekł, i o tym, co się działo później. Los Kazika i w ogóle wojenne losy Polaków – to jest trudne do wytłumaczenia, szczególnie ludziom na Zachodzie. Na przykład, jak wytłumaczyć tragedię jednoczesnej okupacji niemieckiej i sowieckiej? I myślę, że pan Kazik wraz ze swoją historią jest największym ambasadorem Polski. On dał mi tak dużo, to największy prezent, jaki można dać drugiemu człowiekowi. Ja mu powiedziałam: Pan Kazik, ty jesteś moja Muza. I on mi odpowiedział: Ty, a ty moja. (Śmiech). On powiedział: W twojej pracy są polscy harcerze. Widzisz tę fotografię, tutaj? (Katy pokazuje mi zdjęcie, które jest na okładce płyty *Paszport*). To zdjęcie zrobione w Ambasadzie Polskiej w Londynie, gdzie zaprosiliśmy pana Kazika, i gdzie zrobiliśmy wielki występ dla harcerzy brytyjskich i polskich. Miałam tam okazję spotkać panią Krystynę Małkowską-Zabę, która jest wnuczką Olgi i Andrzeja Małkowskich, założycieli ruchu harcerskiego. Ona pisze teraz wielką książkę o harcerzach w Auschwitz, która będzie wydana w przyszłym roku 27 stycznia na 70. rocznicę wyzwolenia Auschwitz. Dzięki temu młode generacje będą wiedzieć, co się zdarzyło, np. o tym, że 150 000 polskiej inteligencji zginęło w Auschwitz. (...)

Kiedy słucham i patrzę na płytę *Paszport*, zastanawiam się nad jedną rzeczą: całe swoje dorosłe życie mieszkasz w Anglii, a to jest tak niesamowicie polska płyta. Począwszy od pomysłu, tekstów piosenek, melodii a kończąc na okładce, gdzie wykorzystano elementy polskiej sztuki ludowej. Czy w twoim domu, mam na myśli swoją babcie i mamę, polskie tradycje były takie silne?

Jak masz polską mamę, to jest bardzo trudno nie mieć przywiązania do kraju. Bo wiesz, Polska to jest słowo rodzaju żeńskiego. I moja babcia była Polką, i moja mama jest Polką. Więc dla mnie, moja „feminijna” strona jest pol-

Katy Carr podczas występu na Gali Finałowej Konkursu Wybitny Polak w Norwegii 2014

ska. Moja kobieca strona jest polska, moja męska strona jest angielska. Wielka Brytania dała mi umiejętność trzeźwego myślenia, pewność siebie i możliwość robienia tego, co chcę. Teraz mogę podzielić się tym z ludźmi, którzy nie mieli takiej szansy jak ja. Ja jednak od początku budowałam moje szanse, już jak byłam bardzo młoda wiedziałam, co chcę w życiu robić, pracowałam i robiłam to.

Czy możesz powiedzieć coś na temat swojej następnej płyty?

Następna płyta ukaże się na 70. rocznicę konferencji w Jaltie. Będzie miała prawdopodobnie tytuł *Polonia*. Chce znowu pokazać historię Polski, uświadomić ludziom na Zachodzie, to, co stało się w czasie wojny i bezpośrednio po niej. Na płycie znajdują się piosenki o Generale Maczku, Poli Negri o maszynie Enigma, o Cichociemnych. To jest rezultat wszystkich moich spotkań z ludźmi.

Na pewno, ale spotkania mogłoby niczym nie owocować, gdybyś nie otworzyła się na tych ludzi.

Tydzień temu spotkałam się z majorem Alojzym Pawłem Józekowskim, który był majorem w Cichociemnych, i on mi wiele opowiadał podczas tego spotkania. Mam wielu przyjaciół, którzy przeżyli wojnę, są bohaterami II wojny: Marzenę Schejbal w Anglii, Annę Przyłpiak. Z Anią Przyłpiak robiłam wywiad, opowiadała mi o powstaniu warszawskim, to było niesamowite, że oni to przeżyli. To był bardzo trudny czas. Ja bardzo lubię być z bohaterami, ze starszymi ludźmi. Ja robię to wszystko dla Polaków, dla ludzi, którzy nie wiedzą, czym jest Polska, dla ludzi, którzy mieszkają za granicą i nie mają klucza do swojej polskości. (...)

Rozmawiała Marta Tomczyk Maryon

źródło: NPORTAL.no (News from Norway in Polish) skróty pochodzą od Redakcji VP

POLONUS TYGODNIA

KATY CARR

Brytyjska piosenkarka polskiego pochodzenia, liderka zespołu Katy Carr and the Aviators, grającego muzykę, którą można określić jako eksperymentalne połączenie folku i popu.

Artystka przez wielu uznawana jest za brytyjską ambasadorkę polskości. Jest wokalistką, kompozytorką, autorką tekstów, ale i uzdolnioną instrumentalistką: gra na klawiszach, ukulele i banjo. Inspirują ją zarówno klasyczne utwory Chopina, góralskie rytmy, jak i piosenki party-

zackie. Pasję muzyczną łączy z fascynacją lotnictwem. Już jako nastolatka rozpoczęła naukę pilotażu. Posiada licencję pilota w RAF, a także licencję prywatnego pilota.

Artystka nagrała cztery albumy, które spotkały się z wielkim uznaniem krytyków i publiczności: *Screwing Lies* (2001), *Passion Play* (2003), *Coquette* (2009). Najnowsza płyta, *Paszport* (2012) inspirowana jest wydarzeniami i bohaterami z czasów II wojny światowej, oraz polskim folklorem.

Katy była nominowana do London Music Award 2012, obok takich gwiazd jak Kate Bush, PJ Harvey czy Arctic Monkeys. Piosenkarka na stałe mieszka w Londynie, jednak odwiedza Polskę, nie tylko z okazji swoich koncertów.

EUROPA

Lawina wniosków o zasiłek rodzinny w Niemczech

Gazeta „Die Welt” opisuje kulisy sprawy, której konsekwencji nie spodziewali się Niemcy urzędnicy. Trybunał Sprawiedliwości UE w Luksemburgu wydał wyrok iż „Każdy pracujący obywatel UE ma prawo do zasiłku na dziecko”.

Zaczął się od zasiłku (Kindergeld) w wysokości 304 euro, o który starał się Waldemar Hudziński. Polak, sześć lat temu, pracował sezonowo (trzy miesiące) w Niemczech. W kraju zostawił dwójkę dzieci. Za granicą starał się o zasiłek, ale niemiecka kasa rodzinna Familienkasse odrzuciła jego prośbę, twierdząc, że jego dzieci powinny otrzymywać zasiłek tam, gdzie przebywają, czyli w Polsce. Sprawa trafiła do Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu, który przyznał rację Polakowi, uzasadniając, że każdy obywatel UE pracujący w Niemczech i który w pełni podlega opodatkowaniu, ma prawo do zasiłku na dziecko, bez względu na to gdzie ono przebywa.

Wiadomość o wyroku rozeszła się wyjątkowo szybko, bo do Federalnej Agencji Pracy (BA) wpłynęło mnóstwo wniosków z Europy Wschodniej – głównie z Polski. Urzędy są nadal nimi zalewane, a urzędnicy nie dają rady z ich rozpatrywaniem. Ministerstwo Finansów w Berlinie szacuje, że decyzja Trybunału Sprawiedliwości może kosztować niemieckich podatników ok. 600 mln euro. W niektórych urzędach, zajmujących się zasiłkami, ilość pracy wzrosła o 70%. Skąd taka ilość wniosków? W Polsce zasiłek na dziecko, w zależności od jego wieku, wynosi od 10 do 12 euro, w Niemczech jest to kwota od 184 euro na dwoje pierwszych dzieci, która zwiększa się wraz z przybyciem kolejnego dziecka. Prawo do zasiłku na dziecko dotyczy okresu do czterech lat wstecz. W skrajnych przypadkach niemiecka kasa rodzinna musi wypłacić jednorazowo nawet 25 tys. euro.

Niemcy są zaniepokojeni, bo w Luksemburgu mają zapaść kolejne wyroki dotyczące innych ustaw, m.in. zasiłku dla obywateli UE poszukujących pracy w Niemczech.

oprac. K.T., na podst. dw.de

POLSKA

10 lat Polski w Unii Europejskiej

1 Maja świętowaliśmy 10. rocznicę historycznego poszerzenia Unii Europejskiej o Polskę i dziewięć innych krajów. Bilans dekady jest na pewno pozytywny. Polska nie jest już tym samym krajem co dziesięć lat temu.

Gdy 1 maja 2004 r. Polska stała się państwem Wspólnoty, tylko czterech z dziesięciu Polaków było przekonanych, że członkostwo będzie czymś dobrym,

30% było przeciwnego zdania. Tylko 7% uważało, że Polska jest gotowa na wywiązanie się z zobowiązań wobec UE. Po 10 latach - jak wynika z sondaży, obecność w UE akceptuje 89% Polaków. Na tle dziesięciu państw, które włączono do wspólnoty europejskiej razem z Polską, jesteśmy euroentuzjastami.

Pozycja naszego kraju na arenie międzynarodowej wzrosła. Polska jest bardziej zamożna i konkurencyjna. Rośnie eksport. Polska żywność staje się jednym z naszych najbardziej rozpoznawalnych produktów eksportowych. Nasze firmy radzą sobie z konkurencją na europejskim rynku. Wrosły inwestycje zagraniczne. Kraj dobrze gospodaruje unijnymi funduszami. W ramach unijnej polityki spójności, z budżetu unijnego do Polski wpłynęło ponad 92 mld euro bezwrotnego wsparcia, które pozwoliło na realizację 160 projektów. Nastąpił awans cywilizacyjny, realizacja największego w historii programu transportu drogowego, kolejowego, lotniczego i morskiego. Znaczne środki wydano również na infrastrukturę ochrony środowiska, energetykę, uczelnie wyższe, kulturę i dziedzictwo narodowe, sektor zdrowia etc. Typowym elementem polskiego krajobrazu stały się tablice informujące o wsparciu UE. Mimo iż nadal jesteśmy jednym z biedniejszych krajów członkowskich UE w stosunku do średniej unijnej, nasze PKB na mieszkańca wzrosło o ok. 20%.

Niestety słabiej poradziliśmy sobie z innowacyjnością gospodarki i państwa oraz wysoką jakością usług publicznych. Około 2 miliony Polaków, głównie ludzi młodych, wykształconych i wykwalifikowanych, opuściło kraj w poszukiwaniu pracy, dlatego teraz Polska powinna skoncentrować się na budowaniu kraju atrakcyjnego do życia i rozwoju.

oprac. K.T., na podst. tvn24.pl, egospodarka.pl

W SKRÓCIE

POLSKA

Polska misja w Afganistanie pomału dobiega końca. Nasi żołnierze opuszczają największą bazę w Ghazni. Ostatnią XV zmianę czeka duże wyzwanie – przetransportowanie całego sprzętu, niebezpiecznymi drogami z kraju bez dostępu do morza do Polski – łącznie ponad 4 tys. km.

ŚWIAT

O 30% zmalała liczba rezerwacji wycieczek przez zachodnich turystów do Rosji – informuje stowarzyszenie rosyjskich agencji turystycznych ATOR. Wszystko z powodu napięcia między Moskwą a Zachodem. Wielu turystów anulowało swoje podróże z obawy o swoje bezpieczeństwo i z powodu dezaprobaty dla polityki Rosji.

BIZNES

Raport Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) przewiduje umiarkowanie się wzrostu gospodarczego w Polsce. W tym roku gospodarka ma wzrosnąć o 2,7%, a w 2015 r. nawet o 3,4%. Pozytywny wpływ na rozwój mająć inwestycje i spożycie prywatne.

KULTURA

Polska reżyserka Eliza Kubarska dostała nagrodę specjalną jury na międzynarodowym festiwalu filmów dokumentalnych w Kanadzie (pokonując 12 filmów z całego świata) za film „Badjao. Duchy z morza” - opowieść o ludziach-rybach z Borneo.

SPORT

Grzegorz Krychowiak w wywiadzie dla „L'Equipe” przyznaje, że to mogą być jego ostatnie tygodnie w Stade de Reims, ponieważ chciałby się sprawdzić w większym klubie. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że Polak trafi do Bundesligi.

CIEKAWOSTKA

Młoda polska naukowiec Olga Malinkiewicz zdobyła główną nagrodę w prestiżowym konkursie naukowym Photonics21. Odebrała ją w Brukseli z rąk wiceprzewodniczącej Komisji Europejskiej. Polka opracowała technologię, która może zmienić oblicze światowej energetyki i nasze życie.

Śluby międzynarodowe zawierane w Polsce

W dzisiejszych czasach znacznie wzrasta ilość małżeństw zawieranych między obywatelami różnych krajów. Należy jednak pamiętać, iż aby zawrzeć takie „małżeństwo międzynarodowe” należy spełnić kilka warunków, które są różne dla każdego z małżonków.

Art. 48 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. - Prawo prywatne międzynarodowe (PPM) stanowi, że o możliwości zawarcia małżeństwa rozstrzyga (w stosunku do każdej ze stron) jej prawo ojczyście z chwili zawarcia małżeństwa.

W przypadku zawarcia małżeństwa polsko-belgijskiego, obywatel Polski będzie musiał spełnić warunki przewidziane w prawie polskim, a obywatel Belgii będzie musiał spełnić warunki przewidziane w prawie belgijskim.

Polski Kodeks rodzinny ustanawia **4 przesłanki konstytuujące zawarcie małżeństwa:**

1. Płeć: odmiennosc płci nupturientów (związek kobiety i mężczyzny).
2. Jednoczesna obecność przed kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego (wyjątek stanowi zawarcie małżeństwa przy udziale pełnomocnika).
3. Zgodność oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński.
4. Udział uprawnionego celebry (kierownika Urzędu Stanu Cywilnego).

Jeśli nie wystąpi jedna z powyższych okoliczności, wtedy nie dojdzie w świetle prawa do zawarcia małżeństwa i każdy, kto ma w tym interes prawny, będzie mógł wystąpić z powództwem o ustalenie nieistnienia małżeństwa.

Kiedy można unieważnić małżeństwo? (Wystąpienie tzw. przeszkód małżeńskich)

1. Wiek: Małżeństwo może zawrzeć osoba, która ma ukończone 18 lat. Jednakże z ważnych powodów sąd opiekuńczy może zezwolić na zawarcie małżeństwa kobiecie, która ukończyła lat szesnaście, a z okoliczności wynika, że zawarcie małżeństwa będzie zgodne z dobrem założonej rodziny (kobieta jest w ciąży albo już urodziła dziecko).

2. Ubezważnowolnienie całkowite: Jeśli małżeństwo zawarła osoba ubezważnowolniona całkowicie, wtedy unieważnienia małżeństwa może żądać każdy z małżonków.

3. Choroba psychiczna oraz niedorozwój umysłowy: Nie może zawrzeć małżeństwa osoba dotknięta chorobą psychiczną albo niedorozwojem umysłowym. Jeżeli jednak stan zdrowia lub umysłu takiej osoby nie zagraża małżeństwu ani zdrowiu przyszłego potomstwa i jeżeli osoba ta nie została ubezważnowolniona

wolniona całkowicie, sąd może jej zezwolić na zawarcie małżeństwa.

4. Bigamia: Nie może zawrzeć małżeństwa osoba, która pozostaje już w związku małżeńskim.

5. Pokrewieństwo i powinowactwo: Nie mogą zawrzeć ze sobą małżeństwa krewni w linii prostej, rodzeństwo ani powinowaci w linii prostej. Z ważnych powodów sąd może zezwolić na zawarcie małżeństwa między powinowatymi.

6. Wady oświadczenia woli: Osoba złożyła oświadczenie woli o wstąpieniu w związek małżeński, znajdując się: a) w stanie wyłączającym świadome wyrażanie woli; b) w błędzie co do tożsamości drugiej strony; c) pod wpływem groźby drugiej strony lub osoby trzeciej.

7. Wadliwe pełnomocnictwo: W razie zawarcia małżeństwa przez pełnomocnika mocodawca może żądać unieważnienia małżeństwa, jeżeli brak było zezwolenia sądu na złożenie oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński przez pełnomocnika albo jeżeli pełnomocnictwo było nieważne lub skutecznie odwołane. Jednakże nie można z tego powodu żądać unieważnienia małżeństwa, jeżeli małżonkowie podjęli wspólne życie.

Wystąpienie jednej z wyżej wymienionych przeszkód małżeńskich może być podstawą do uznania przez sąd małżeństwa za nieważne. Wobec tego uznaje się, że małżeństwo zostało zawarte, lecz zostaje rozwiązane, a uznanie nieważności wywołuje takie skutki jak orzeczenie rozwodu.

Jolanta Boulboule-Kaczorowska
Adwokat w Brukseli i Liège
 e-mail: JBK.avocat@belgacom.net
 www.jbkadwokat.be

OGŁOSZENIE

Redakcja tygodnika „Vector Polonii” poszukuje korespondentów z Belgii.

Chcecie podzielić się z nami pomysłami na ciekawe tematy, przekazać informacje o tym, co ważnego dzieje się w środowisku polonijnym w Belgii, znacie barwne osoby, stowarzyszenia, o których warto napisać, piszcie na adres: redakcja@vectorpolonii.com

fol. Costa Kwadrat; http://www.theworldaround.co.uk

Edukacja w szwalni

Pisząc ostatnio dość dużo na temat *fast fashion*, zanieczyszczenia środowiska, spowodowanego przemysłem odzieżowym i krytykując podejście zachodnich korporacji do wyzysku taniej siły roboczej na innych kontynentach, w szczególności w Azji, postanowiłam zastanowić się nad tym, jakie szanse i nadzieje wiąże się z tą (rozwijającą się w błyskawicznym tempie) branżą w tychże krajach.

Okazuje się, że najtragiczniejsze w skutkach wypadki powodują szersze zainteresowanie społeczeństwa i w wielu przypadkach dopiero wtedy, pod silnym naciskiem opinii społecznej, widzimy diametralne zmiany na lepsze. Doskonałym przykładem jest Bangladesz, gdzie aż 45 mln ludzi zatrudnionych jest przy produkcji ubrań, inaczej mówiąc: co czwarty obywatel tego państwa pracuje w fabryce odzieżyowej! Jest to drugi, zaraz za Chinami, największy światowy producent ubrań. Najbardziej znaczące regulacje prawne i innowacje techniczne zostały wprowadzone tam po katastrofie w Rana Plaza, mającej miejsce rok temu. Większość zachodnich inwestorów skupiła się jednak tylko i wyłącznie na wypłaceniu odszkodowań rodzinom ofiar i zapewnieniu odpowiednich norm bezpieczeństwa w fabrykach.

Na tym tle wybitnie odznacza się irlandzka marka Primark – jeden z największych europejskich dostawców taniej odzieży. Muszę przyznać, że nigdy nie darzyłam tego sklepu szczególnym uwielbieniem ze względu na niską jakość materiałów i miejsca wytwarzania poszczególnych produktów. Mimo to bardzo pozytywnie zaskoczył mnie fakt, że już od roku 2011 działa zainicjowany w Bangladeszu program dla kobiet pod nazwą HERproject i jest on obecnie promowany w Chinach i Indiach. Dane pokazują dokładnie dlaczego jest on skierowany do żeńskiej części społeczeństwa: aż 80% robotników w sektorze odzieżowym w Bangladeszu to kobiety. Zdecydowana większość z nich pochodzi ze wsi i nie skończyła żadnej szkoły. Dopiero objęte programem uczą się czytać i pisać, dowiadują się, że mogły uniknąć wielu chorób, pijąc przegotowaną wodę lub właściwie się odżywiając. Z jednej strony ucieszyłam się, że powstają takie kampanie, ale z drugiej przeraziłam, bo raporty ukazują jak ogromne jest na nie zapotrzebowanie w krajach trzeciego świata. Obnażają biedę, ale chyba nie ona jest tu najgorsza, tylko niesamowite zacofanie i brak jakiegokolwiek edukacji. Niektóre kobiety, będąc już matkami, dowiadują się dlaczego krwawią co miesiąc, inne nigdy nie podejrzewały, że są w ciąży aż do momentu urodzenia dziecka. Pracownicy fabryk współpracujących z Primark mają zapewnioną opiekę medyczną i mogą skorzystać z porad pielęgniarki lub lekarzy. Dla większości z nich to pierwszy w życiu kontakt z personelem medycznym i jeden z największych plusów pracy w szwalni.

tekst: Marta Płonka, korespondentka z Chin
(więcej zdjęć na blogu: <http://martkiee.com/blog>)

NA ZDROWIE!

fol. z archiwum autorki tekstu

Może się przejdiemy?

Jestem wielką fanką spacerów. Jest to forma ruchu, która ma cały szereg zalet. Po pierwsze, jest łatwo dostępna i nie wymaga żadnych nakładów finansowych. Spacerować mogą prawie wszyscy, zarówno dzieci, jak i dorośli, osoby starsze i kobiety w ciąży, zmagający się z nadwagą czy chorobami... Przechadzki pozwalają nie tylko rozruszać kości, lecz także dostarczają nam nowych bodźców. W zależności od trasy wycieczki możemy pozwiedzać ciekawe miejsca, odkryć nieznaną zakątki naszego miasta lub zachwycić się przyrodą. I tak, miło spędzając czas, nawet nie wiemy kiedy, wyrabiamy zalecaną przez lekarzy cotygodniową dawkę ruchu.

Spacerować możemy sami lub w towarzystwie. Przechadzka „na terenie” po niedzielnym, rodzinnym obiedzie jest świetną okazją do dyskusji w gronie najbliższych i spędzenia przyjemnych chwil. Czasami mamy jednak potrzebę pobycia sami ze sobą i ze swoimi myślami – wtedy też spacer jest świetnym pomysłem. Mądrość ludowa głosi, że przechadzka może nam pomóc w rozwiązaniu problemów. Obecnie dysponujemy wynikami badań naukowych, które potwierdzają tę tezę.

Naukowcy z Uniwersytetu Santa Clara w Stanach Zjednoczonych badali związek między chodzeniem i kreatywnym myśleniem. Doktor Marilyn Oppezzo i jej zespół przeprowadzili serię eksperymentów, w których osoby badane miały wykazać się pomysłowością, np. znajdując jak najwięcej możliwych zastosowań guzika. Poszczególne grupy wykonywały to zadanie w różnych sytuacjach: siedząc lub chodząc. Badani, którzy spacerowali, osiągnęli znacząco lepsze wyniki w teście kreatywnego myślenia.

Aby pokazać, że to właśnie ruch, a nie przebywanie na świeżym powietrzu zwiększa pomysłowość, jedna z grup była w trakcie badania wożona na wózkach po okolicy. Samo przebywanie na zewnątrz nie wpływało jednak na wyniki testu.

W kolejnym badaniu poproszono uczestników o chodzenie na bieżni w zamkniętym pomieszczeniu. Te osoby osiągnęły lepsze wyniki w teście kreatywności, co ostatecznie potwierdziło wpływ ruchu. Co ciekawe, w kolejnym wariantcie badania, uczestnicy najpierw odbywali przechadzkę, a dopiero potem wypełniali test mierzący pomysłowość. W tym wypadku również stwierdzono polepszenie wyników, co świadczy o utrzymywaniu się pozytywnego efektu ruchu.

Jak możemy wykorzystać tę wiedzę w codziennym życiu? Spacerując! Dzięki temu zwiększymy swoją pomysłowość i łatwiej będzie nam znaleźć rozwiązanie. Metodę tę możemy stosować nie tylko w przypadku poważnych problemów, lecz także wtedy, gdy nie mamy pojęcia, jaki prezent kupić żonie na urodziny. I oczywiście, by utrzymać stały, wysoki poziom sprawności intelektualnej, warto wprowadzić regularne spacerowanie do swojego codziennego harmonogramu. Korzyści, tak fizyczne, jak i psychiczne z pewnością odczujemy w krótkim czasie.

Katarzyna Nowak-Choux

Charytatywna akcja **MOTOSERCE 2014** w Belgii

Uż po raz czwarty klub motocyklowy Taurus Mc Belgium zorganizował w Brukseli (dokładnie przy Boulevard Industriel 30 w Anderlecht) akcję charytatywną MOTOSERCE. Wydarzenie zapoczątkowała jego polska edycja (tam, w tym roku motocykliści spotkali się po raz piąty), ale przedstawiciele belgijskiej Polonii postanowili przenieść ją także na grunt belgijski – jest to jedyny kraj poza Polską, w którym odbywa się akcja. Z roku na rok bierze w niej udział coraz więcej osób, przyłącza się coraz więcej zespołów muzycznych, wolontariuszy i po prostu: ludzi o dobrym sercu. W tym roku było ich ponad dwa i pół tysiąca. Co ważne, wszystkie te osoby spotykały się w jednym miejscu ze świadomością, że być może ich obecność komuś pomoże albo nawet uratuje życie. Lepszego powodu do wzięcia w czymś udziału chyba nie można sobie wyobrazić!

Cała akcja odbywa się dzięki sponsorom, przydatnym firmom i pomocy wolontariuszy. O godzinie

10 rano rozpoczęło honorowe oddawanie krwi, następnie pomyślano o zabawie! Zagrało kilka zespołów muzycznych, można było przypomnieć sobie smak polskiej kiełbasy, polskiego piwa i pączków.

Nie zapomniano także o dzieciach, na które czekało mnóstwo atrakcji: od dmuchanych zamków do skakania, poprzez konkursy, kończąc na kolorowej wacie cukrowej.

Albert, Julita, Sylwia i Łukasz

Panowie Krzysztof Dąbrowski i Leszek Kaczmarski chętnie pomogli

Poza oddawaniem krwi, można było wesprzeć finansowo chorego Szymonka, wrzucając pieniądze do puszeki, bądź kupując jeden z licytowanych przedmiotów. W ubiegłym roku dla chorej Natalki zebrano 2100 euro, w tym roku Szymonek otrzymał 2684,73 euro.

Motocykliści

Przyjeżdżają z Polski, z Belgii, z Francji i nie tylko..., aby dzięki swojej pasji wesprzeć innych. Jest to dobra okazja do podzielenia się doświadczeniem, spostrzeżeniami, fachowymi radami. Przyjeżdżają sami, z kobietami, a nawet z całymi rodzinami. Chętnie pozują do zdjęć, pozwalają usiąść na motorze, udzielają zainteresowanym wskazówek.

W tym roku mieliśmy okazję zobaczyć, zapierającą dech w piersiach, pokaz. Dwóch motocyklistów-wolontariuszy (Belgów) nie trzeba było długo namawiać do wzięcia udziału w tak szczytnej akcji. Był to wyczynowy pokaz, który zainteresował nie tylko miłośników motorów, ale wszystkich zebranych. Owacjom nie było końca.

Julita, Sylwia i Grzegorz

Krwiodawcy

Gdyby nie oni, cała akcja nie miałaby sensu. O tym jak cenny jest każdy litr krwi nie trzeba nikomu przypominać, a

na pewno nie motocyklistom, którzy postanowili nagłośnić sprawę. Każda okazja jest dobra! W tym roku zebrano aż 65 litrów krwi. Niektórzy z krwiodawców przyjeżdżają co roku – stało się to dla nich miłą tradycją.

Niemalą rolę odegrał także belgijski Croix-Rouge.

Muzycy

Zespoły także zagrały za darmo. Niektórzy muzycy przyjechali specjalnie na tę okazję aż z Polski! Zgrali: Guitar Force, Emer, Roger Martin Maluga, Ambu-Lans, DJ Albert, Freestyle, Back up, pojawiły się także dziecięce zespoły: Children of Europe i FireStep Brukselki. Na końcu miał miejsce wspólny występ, a później zabawa przy muzyce DJ Alberta.

Dzięki dużemu zróżnicowaniu brzmień, każdy mógł pokiwać się w rytm ulubionych dźwięków.

Ludzie dobrej woli

Cały klub Taurus Mc Belgium włączył się w przygotowania. Benek, Sołtyś, Piotrek, Grzegorz to tylko niektóre spośród imion. Kiedy zapytałam o ich nazwiska, Sylwia odpowiedziała: *Jesteśmy jedną społecznością, w klubie czujemy się jak bracia i siostry. Nie ma wyszczególniania, wywyższania się. Jesteśmy jedną wielką rodziną.*

KWIATY I POŻYTECZNE OWADY

Wiosna to pora kwitnienia. Wszędzie dookoła mnóstwo kolorowych kwiatów, zarówno na łąkach i skwerach, jak i na gałęziach drzew.

Coraz częściej też zauważacie na pewno latające wokół nich owady. Współpraca roślin i owadów pozwala przetrwać jednym i drugim. Owady znajdują w kwiatkach niezbędne pożywienie: pyłek lub nektar. Rośliny natomiast wabią owady swoimi kolorami i zapachami, tak, aby przynosiły one pyłki. W ten sposób te małe stworzenia zapylają rośliny i uczestniczą w ich rozmnażaniu. Najczęściej są to pszczoły miodne – te, które tworzą miód, jak i pszczoły dzikie. Ale kwiaty zapylają również trzmiele.

CZY WIESZ, ŻE...

- Owady są niezwykle wyczulone na zapachy. Niektóre wychwytyują je nawet z odległości 11 kilometrów.
- Pszczoły muszą odwiedzić około 4 milionów kwiatów, aby zebrać nektar na 1 kg miodu.
- Pszczoły porozumiewają się za pomocą tańców i wydawania dźwięków.

ZAGADKI

1. Ledwie błysnie słońce złote, słychać brzęk wesoty. To dla dzieci robią miodek pracowite...
2. Tu cytrynek, tam paż królowej, wszędzie piękne, kolorowe. Lekko unoszą się nad łąką, gdy tylko zaświeci słonko.
3. Lata po łące w czerwonej kapotce, a na tej kapotce kropka przy kropce.

Odpowiedzi: 1) pszczoły, 2) motyle, 3) biedronka

Rysuje A. Majka

CEZARY DOBIES

Wazon sypialny II/6

Rozdział drugi – *Róża*

Manuel całe wieczory i noce spędzał na ponurym rozmyślaniu. Głównie roztrząsał swój związek z Rosą. Dawniej myślał o niej z przyjemnością i robił to niemal w każdej chwili: kiedy gdzieś jechał, czytał gazetę, gotował, nawet kiedy grał w karty na pieniądze i gdy chodziło o poważną stawkę. Być może dlatego był dobrym pokerzystą, bo zawsze miał wzrok błędny, jakby stał obok gry.

Grał regularnie, w każdy piątek, ale wyłącznie ze znajomymi o drobną sumę. Zarabiał jako stróż niewiele, jakieś pięćset euro na czysto, plus mieszkanie w łoży gardiena, dlatego małe kwoty stawały się poważną sumą. Oczywiście zarabiał tu więcej niż w Portugalii, skąd przybył, ale i tak nie było to dużo. Manuel wiedział, że może cieszyć się tylko z drobnych rzeczy i zapłat, i że na więcej nie zasłużył. Przyjął taki sposób myślenia i uwolnić się z niego nie umiał. Ba, teraz pograżał się jeszcze bardziej i utrwalał swoją niską ocenę. Umacniał i pielęgnował ją codziennie. Nie odbierał telefonów i zrezygnował ze wszystkich spotkań towarzyskich, a nawet z pokera, co było dla niektórych rzeczą podejrzaną. Jedynie praca go trzymała. Kochał swoją ulicę. Codziennie przed ósmą wystawiał zielone kosze na śmieci i patrzył na przechodniów. Spoglądał miłym okiem i rozumiał prawie wszystkich. Wiedział, gdzie kto pracuje, dokąd idzie. I czuł się wtedy dobrze. Dwie godziny później wciągał kosze za bramę kamienicy, do wiaty na dziedzińcu oplecionej bluszczem i zasłoniętej zieleni donicowym, po czym zamykał się w swoim mieszkanku.

Kiedy był młodszy, to dorabiał sobie przy drobnych naprawach i montażach elektrycznych. Znał się na prądzie. Był zawodowym elektrykiem. Jednak tuż po szkole miał małą kontuzję i zaczął szukać innego zajęcia. Zresztą, pracował dość niedokładnie. Z natury był porywczy, a narzędzia elektryczne

i drobne przewody często wymagają cierpliwości. Bywają takie zawody, w których porywczosć jest atutem, jak na przykład robota drwała albo organisty, kiedy wysokie napięcie emocjonalne wytwarza wybuchowy ruch i pomaga uderzać siekierą lub wydobywa z klawiszy mocne, metaliczne brzmienie. Jednak choleryczny temperament nie sprzyja zegarmistrzom, szachistom i elektrykom. Nie przynosi korzyści także w gotowaniu i prowadzeniu rozmowy. Przy kuchni można z prędkości się oparzyć, coś potłuc, wylać. Natomiast w dyskusjach wychodzi z gwałtownych ludzi ten rodzaj słabości, który prostakom dodaje odwagi, aby walić mocno w stół lub rozmówcy urywać w pół zdania.

Nie było łatwo zobaczyć się i pogadać z Manuelem. Minęło kilka tygodni, zanim Rosa nakłoniła go na spotkanie. Nawet nie próbowała się tłumaczyć. On też niedużo mówił. Siedzieli przy kwadratowym, brązowym stoliku, przy ulicy, która biegła wprost do kościoła św. Pawła. Mieli dostateczny spokój, chociaż hałas samochodów nie pozwalał słyszeć słodzenia kawy. Dzwonili łyżeczkami, stukali w dna filiżanek, ale i tak nie zdołali przebić warkotu silników. Możliwe, że w miejskiej monotonii częściej szuka się drugiej osoby? Tak czy siak, okrutna była ich rozmowa wśród gwaru i milczenia.

Kobieta zdecydowanie przekreśliła Andrzeja, obiecała zniszczyć po nim pamiątki, podarunki i nigdy do niego nie wracać. Gdyby Andrzej bardziej się starał i był punktualny, to faktycznie mogłaby się zastanowić nad zmianą partnera, choćby przez chwilę wyobrazić sobie inną osobę i pomyśleć: co byłoby gdyby... Ale Andrzej zwykle przychodził spóźniony, a zdarzało się też czasem, że w ogóle się nie pojawiał, tylko dzwonił kilka minut przed spotkaniem i tłumaczył, że coś mu wypadło.

cdn.

Kalendarium wydarzeń polonijnych

12 MAJA, godz. 20.30: Koncert charytatywny chóru „Les Compères”. Dochód zostanie przekazany na rzecz Domu Św. Kazimierza w Paryżu. Koncert poprzedzi lektura wybranych listów George Sand do Fryderyka Chopina przy akompaniowaniu utworów Chopina w wykonaniu Frédéric'a Vaysse-Knittera, francuskiego pianisty o polskich korzeniach. Informacje: www.sallegaveau.com (Salle Gaveau: 45, rue de la Boétie, 75008 Paryż);

14 MAJA: Film *Ligne d'eau (Płynące wieżowce)* wchodzi na ekrany francuskich kin. Zrealizowany w 2013 r. na podstawie scenariusza i w reżyserii Tomasza Wasilewskiego, był wielokrotnie wyróżniany na festiwalach polskich i zagranicznych. Odtwórca głównej roli w filmie - Mateusz Banasiuk, podczas zakończonego w kwietniu festiwalu A l'Est du Nouveau, otrzymał nagrodę dla najlepszego aktora.

14 MAJA, godz. 19.00: Spotkanie z poetą, prozaikiem i tłumaczem Jackiem Dehnelem wokół jednej z jego ostatnich powieści: *Saturn*, która została wydana w br. w przekładzie francuskim przez wydawnictwo Noir sur Blanc. (Księgarnia Polska: 123, bd Saint-Germain 75006 Paryż);

Jacek Dehnel

DO 17 MAJA: Na wystawie *Refleksje (Réflexions)* Piotra Betleja, polskiego artysty tworzącego we Francji, można oglądać jego prace na płótnie oraz rysunki. (Galeria Roi Doré: 6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paryż);

17 MAJA, godz. 16.00 – 21.00: 10. rocznica Nocy muzeów w Bibliotece Polskiej w Paryżu, gdzie zaprezentowane będą zarówno kolekcje stałe, jak i dziesięć oryginalnych dzieł wybranych z tej okazji. Ponadto, będą miały miejsce występy grupy teatralnej Bouche à Bouche (czytanie tekstów Boya-Zeleńskiego),

które stworzą nietypową trasę zwiedzania. (Biblioteka Polska: 6, quai d'Orléans, 75004 Paryż);

17 MAJA: Paryski Babiniec, pierwsza sieć kreatywnych Polek w Paryżu, organizuje Atelier Curriculum Vitae i List motywacyjny. Spotkanie to jest przeznaczone dla kobiet szukających pracy we Francji, niezależnie od zawodu i wykształcenia. Będzie prowadzone po polsku i po francusku przez Agatę Ribay, specjalistkę od zarządzania kapitałem ludzkim w SOPRA Consulting. Zgłoszenia można przysyłać na adres: paryskibabiniec@gmail.com Każda uczestniczka jest proszona o przesłanie swojego CV i jednego przykładu listu motywacyjnego na adres: ribayagata@yahoo.fr, do 10 maja 2014. (Instytut Polski: 31, rue Jean Goujon, 75008 Paryż);

20 MAJA, godz. 19.00: Projekcja filmu Andrzeja Wajdy z 1958 roku *Popiół i diament*. W ramach cyklu: Les cinéastes polonais face à l'histoire: de la pellicule au miroir. (Biblioteka Polska: 6, quai d'Orléans, 75004 Paryż);

21 MAJA, godz. 19.00: Spektakl *Mesjasz Nie-skończony* wg Brunona Schulza w reż. Monique Stalens. Kreacja Atelier Monique Stalens była pokazywana w kwietniu br. w wersji francuskiej. Wywiad z reżyserką ukazał się w ubiegłym tygodniu w „Vectorze Polonii” nr 81. (La Guillotine: 24, rue Robespierre, 93100 Montreuil);

W czasie próby

22 MAJA, od godz. 18.00: Wernisaż wystawy *Jan Lebenstein. In Memoriam*, która zbiega się z 15. rocznicą śmierci artysty, a zarazem z 55. rocznicą wystaw, jakie odbyły się w Paryżu w 1959 r i, zakończone spektakularnym sukcesem, zdeterminowały jego przyjazd do Francji. W Galerii Roi Doré zostaną pokazane prace na papierze artysty. Partnerem wyda-

Źródło: archiwum Galerii Roi Doré

Sonia, Jan Lebenstein

rzenia jest Instytut Polski w Paryżu. (Galeria Roi Doré: 6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paryż);

23 i 24 MAJA: Koncerty jazzowego zespołu The European Jazz Unit, który współtworzą muzycy z 6 krajów europejskich, w tym znakomity polski trębacz i kompozytor Maciej Fortuna. Wystąpią oni w stolicy Belgii, w ramach jazzowego maratonu brukselskiego (Brussels Jazz Marathon). Wstęp wolny. (23 maja, godz. 21.00 i 23.00: Flagey: Place Sainte-Croix, 1050; 24 maja, godz. 19.30: Grand'Place, Bruksela);

24 MAJA, od godz. 17.00: Noc literatury. Wydarzenie to, po raz drugi organizowane w Paryżu, ma na celu prezentację i promocję literatury i autorów spoza Francji. Polskę reprezentować będą Wojciech Kuczok, autor takich powieści jak: *Gnój* (za którą otrzymał Paszport Polityki 2003 i Nagrodę NIKE 2004) czy *Senność* oraz wielu zbiorów opowiadań i esejów. (Galeria Roi Doré: 6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paryż);

25 MAJA, godz. 19.30: Jan Pietrzak, twórca satyrycznych kabaretów: studenckiego w Hybrydach i Kabaretu pod Egidą, wystąpi ze spektaklem *Potęga polskiego śmiechu*. (L'espace Saint Pierre: 121, Avenue Achille Peretti, 92200 Neuilly sur Seine);

25 MAJA: Brukselska Noc Kabaretowa organizowana w ramach Polskiej Nocy Kabaretowej. Wystąpią: Jerzy Kryszak i kabarety Nowaki i Paraniernormalni. (Teatr Saint-Michel: Rue Pere Eudore Devroye 2, Bruksela);

Więcej informacji na: www.facebook.com/VectorPolonii

BYLIŚMY NA...

Wystawie *Regards sur les ghettos* w Mémorial de la Shoah

Zdjęcie na ulotce towarzyszącej wystawie przedstawia grupę uśmiechniętych kobiet i dzieci z lubelskiego getta. Jest to fotografia barwna. Na wystawie prezentującej zdjęcia z gett, w których uwięzieni zostali Żydzi na terytoriach okupowanych przez Niemców podczas II wojny światowej, można zobaczyć jeszcze kilka podobnych, zatrzymujących w kadrze radosne momenty z codziennego życia. Jednak przeważająca część to przejmujący i wstrząsający dokument życia i śmierci jak okupanci niemieccy zgotowali żydowskiej ludności.

Autorami prezentowanych fotografii są zarówno naziści, jak i mieszkańcy gett, profesjonalni fotografowie i amatorzy. W wielu przypadkach negatywy pozostawały w ukryciu przez długie lata, po raz pierwszy prezentowane są w Mémorial de la Shoah. Obrazy gett w Łodzi, Warszawie, Lublinie, Izbicy, Kutnie... 19 kwietnia minęła 71 rocznica wybuchu powstania w getcie warszawskim, walki trwały do połowy maja 1943 r.

Jak napisał ktoś w księdze pamiątkowej: *Wystawa bolesna w odbiorze, ale konieczna...*

06:10 Świat się kręci **07:00** Wilnoteka magazyn **07:15** Polonia w Komie **07:25** Mordziaki **08:00** Pytanie na śniadanie **11:00** Polonia 24 **11:40** Dwie strony medalu **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** M jak miłość **13:50** Komisarz Alex **14:35** Zapiski Łazęgi feleton **14:50** Jak to działa **15:25** Złotopolscy **16:00** Hala odlotów **16:55** Dwie strony medalu **17:20** Polonia w Komie **17:30** Teleexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Audycje Komitetów Wyborczych **18:10** Bo lato rozpala każdego górala! koncert zespołu Golec Orkiestra **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Ex Libris **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:30** Sport **20:40** Pogoda **20:45** Łamigłówka **20:50** Na dobre i na złe **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Moja Angelka reż.: Stanisław Kuznik **00:45** Dwie strony medalu **01:10** Łamigłówka **01:15** Mordziaki **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:30** Pogoda **02:45** Na dobre i na złe **03:40** Polonia 24 **04:15** Barwy szczęścia **04:50** Moja Angelka reż.: Stanisław Kuznik **06:20** Polonia w Komie **06:35** Zakończenie dnia

PIĄTEK 16.05

06:35-08:15 Złotopolscy **08:55** Polonia 24 **09:40** Zaloga Eko **10:05** Niespokojne umysły **10:25** Świat się kręci **11:15** Rycerze i rabusie reż.: Tadeusz Junak **12:00** Polonia w Komie **12:10** Łamigłówka **12:20** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **12:40** Bank nie z tej Ziemi reż.: Waldemar Dzik **3:30** Makłowicz w podróży **14:00** Na dobre i na złe **15:00** Królowa Panoram film reż.: Marcin Bracke **16:00** Kulturalni.pl **17:00** Słownik polsko@polski **17:25** Łamigłówka **17:30** Teleexpress **17:55** M jak miłość **18:50** Audycje Komitetów Wyborczych **19:05** Sopot 2003 na bis Kayah **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:30** Pogoda **20:45** Sprawiedliwi **21:35** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **22:00** Polacy tu i tam **22:40** Operacja Samum film reż.: Władysław Pasikowski wyk.: Marek Kondrat Bogusław Lindo **00:15** Słownik polsko@polski **00:45** Łamigłówka **00:50** M jak miłość **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:20** Sport **02:25** Pogoda **02:35** Sprawiedliwi **03:25** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **03:45** Polacy tu i tam **04:20** Operacja Samum **06:00** Zakończenie dnia

SOBOTA 17.05

06:00 Galeria **06:25-07:45** Dwie strony medalu **08:20** Polacy tu i tam **08:50** Zapiski Łazęgi **09:00** Łamigłówka **09:05** Awantura o Basię **09:40** Zamo **10:10** Tygysy Europy **11:05** Polonia w Komie **11:15** Pamiętaj o mnie **11:30** Saga rodów **11:55** Między ziemią a niebem **12:00** Regina Coeli **12:10** Między ziemią a niebem **12:45** Pod Tatrami **13:00** Transmisja Mszy Świętej **14:30** Kolory Miłostki koncert **16:10** Alchemia zdrowia i urody **16:30** 90 lat Lasów Państwowych **16:55** Made in Poland **17:25** Łamigłówka **17:30** Teleexpress **17:50** M jak miłość **18:50** Audycje Komitetów Wyborczych **19:05** Wesole jest życie staruszka **19:40** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:35** Pogoda **20:45** U Pana Boga w ogródku **21:40** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **22:00** Tygodnik p. Tygysy Europy **00:05** 90 lat Lasów Państwowych **00:30** Niespokojne umysły **00:45** Łamigłówka **00:50** M jak miłość **01:40** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:20** Sport **02:30** Pogoda **02:40** U Pana Boga w ogródku **03:30** Pamiętaj o mnie **03:50** Tygodnik p. **04:45** Kulturalni.pl **05:40** Saga rodów **06:05** Zakończenie dnia

NIEDZIELA 18.05

06:00 Galeria **06:25-07:45** Dwie strony medalu **08:20** Polacy tu i tam **08:50** Zapiski Łazęgi **09:00** Łamigłówka **09:05** Awantura o Basię **09:40** Zamo **10:10** Tygysy Europy **11:05** Polonia w Komie **11:15** Pamiętaj o mnie **11:30** Saga rodów **11:55** Między ziemią a niebem **12:00** Regina Coeli **12:10** Między ziemią a niebem **12:45** Pod Tatrami **13:00** Transmisja Mszy Świętej **14:30** Kolory Miłostki koncert **16:10** Alchemia zdrowia i urody **16:30** 90 lat Lasów Państwowych **16:55** Made in Poland **17:25** Łamigłówka **17:30** Teleexpress **17:50** M jak miłość **18:50** Audycje Komitetów Wyborczych **19:05** Wesole jest życie staruszka **19:40** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:35** Pogoda **20:45** U Pana Boga w ogródku **21:40** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **22:00** Tygodnik p. Tygysy Europy **00:05** 90 lat Lasów Państwowych **00:30** Niespokojne umysły **00:45** Łamigłówka **00:50** M jak miłość **01:40** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:20** Sport **02:30** Pogoda **02:40** U Pana Boga w ogródku **03:30** Pamiętaj o mnie **03:50** Tygodnik p. **04:45** Kulturalni.pl **05:40** Saga rodów **06:05** Zakończenie dnia

ITVN: serial „Prawo Agaty”, 20 maja, godz. 21.35

ITVN: serial „Lekarze”, 18 maja, godz. 20.25

PONIEDZIAEK 19.05

06:10 Budka Suflera **07:05** Nożem i widelcem **07:25** Siedem stron świata **08:00** Pytanie na śniadanie **10:45** Tygodnik pl **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** U Pana Boga w ogródku **13:45** Made in Poland **14:20** Kulturalni.pl **15:20** Naszaarmia.pl **15:50** Złotopolscy **16:20** Studio Wschód **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Teleexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Audycje Komitetów Wyborczych **18:15** Makłowicz w podróży **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Cafe Historia **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:35** Pogoda **20:40** Łamigłówka **20:50** Na sygnale **21:20** Na sygnale **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** TOMASZ LIS NA ŻYWO **23:50** Fascynujące Śląskie **00:20** Naszaarmia.pl **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka **01:15** Siedem stron świata **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:30** Pogoda **02:45-03:10** Na sygnale **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:50** TOMASZ LIS NA ŻYWO **05:40** Fascynujące Śląskie

06:05 Świat się kręci **06:55** Słownik polsko@polski **07:25** Sześć milionów sekund **08:00** Pytanie na śniadanie **11:00** Polonia 24 **11:40** Dwie strony medalu **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** Sprawiedliwi **13:50** 90 lat Lasów Państwowych **14:30** TOMASZ LIS NA ŻYWO **15:30** Informacje kulturalne **15:50** Złotopolscy **16:20** Fascynujące Śląskie **16:55** Dwie strony medalu **17:20** Polonia w Komie **17:30** Teleexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Audycje Komitetów Wyborczych **18:10** Sopot 2003 **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Informacje kulturalne **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:35** Pogoda **20:40** Łamigłówka **20:50** Nowa **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Hala odlotów **23:35** Po prostu program Tomasza Sekielskiego **00:10** Nie ma jak Polska **00:45** Dwie strony medalu **01:10** Łamigłówka **01:15** Sześć milionów **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:30** Pogoda **02:45** Nowa **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:55** Po prostu program Tomasza Sekielskiego **05:30** Informacje kulturalne **05:45** Polska i świat z historią w tle

WTOREK 20.05

06:05 Świat się kręci **07:05** Ex Libris **07:25** Tyko Kaśka Groźba **08:00** Pytanie na śniadanie **11:00** Polonia 24 **11:40** Dwie strony medalu **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50-13:20** Na sygnale **13:50** Nie ma jak Polska **14:10** Laskowik & Malicki **14:30** Sztuka życia **14:55** Po prostu program Tomasza Sekielskiego **15:30** Notacje **15:50** Złotopolscy **16:15** Kocham Kino **16:55** Dwie strony medalu **17:20** Polonia w Komie **17:30** Teleexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Audycje Komitetów Wyborczych **18:10** Wesole jest życie staruszka **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Wilnoteka **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:30** Sport **20:35** Pogoda **20:40** Łamigłówka **20:50** Przysłań **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:40** Na pierwszym planie Eurowory **23:45** Ballada o Mieszkach **00:15** Made in Poland **00:45** Dwie strony medalu **01:10** Łamigłówka **01:15** Tyko Kaśka Groźba **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:30** Pogoda **02:45** Przysłań **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:50** Na pierwszym planie Eurowory **05:45** Wilnoteka

ŚRODA 21.05

06:05 Świat się kręci **07:00** Pogromca demonów **07:25** Szaleństwo Majki Skowron **08:00** Pytanie na śniadanie **11:05** Polonia 24 **11:40** Dwie strony medalu **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** M jak miłość **13:45** Przysłań **14:45** Ballada o Mieszkach **15:15** Niespokojne umysły **15:35** Złotopolscy **16:00** Tygodnik Kulturalny **16:55** Dwie strony medalu **17:20** Polonia w Komie **17:30** Teleexpress **17:45** Łamigłówka **17:55** Audycje Komitetów Wyborczych **18:10** Dziękuję za wypowiedź koncert zespołu Raz Dwa Trzy **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Informacje kulturalne **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:40** Pogoda **20:45** Łamigłówka **20:55** Komisarz Alex **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Głina **23:35** Tam gdzie się ludzie nie umiawiali film **00:45** Dwie strony medalu **01:10** Łamigłówka **01:15** Szaleństwo Majki Skowron **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:35** Pogoda **02:45** Komisarz Alex **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:55** Tam gdzie się ludzie nie umiawiali film **05:50** Informacje kulturalne

CZWARTEK 22.05

07:20 Ziemia obiecana **08:25** Młody maoryski geniusz film reż.: Pietra Brett Kelly **10:10** Życie za życie Maksymilian Kolbe reż.: Krzysztof Zanussi wyk.: Christopher Waltz Artur Baróci Gustaw Lutkiewicz **12:00** Sylvia balet reż.: Thomas Grimm **14:10** Życie za życie Maksymilian Kolbe **16:00** Międzynarodowa Nagroda Literacka im. Zbigniewa Herberta **17:05** Libera Przewodnik po sztuce reż.: 17:20 Młody maoryski geniusz film reż.: Pietra Brett Kelly **19:00** Pleśń dla Rebeki film reż.: Norah Mc Gettigan wyk.: Gemma Dooley Ronny Koreli Katarzyna Chmura Tom Liam Hourican **20:00** Informacje kulturalne **20:20** Pożegnanie z filmem Broken Flowers film reż.: Jim Jarmusch wyk.: Bill Murray Julie Delpy Sharon Stone Jessica Lange Tilda Swinton **22:15** Tygodnik Kulturalny **23:10** Made in Polska i WEBBER koncert **00:25** Informacje kulturalne **00:45** Studio Kultura Inland Empire **00:50** Kino nocne Inland Empire film reż.: David Lynch wyk.: Karolina Gruszka Peter Lucas Jan Hencz Krzysztof Majchrzak **04:00** Szyb nr 8 film reż.: Marianna Kaat **05:05** Zakończenie dnia

07:00 Informacje kulturalne **07:25** Ziemia obiecana **08:30** Pajęczarki reż.: Barbara Sass wyk.: Maria Pakulnis Adrianna Biedrzyńska Jan Nowicki Marian Opania **10:25** wydarzenie aktualne **11:00** Informacje kulturalne **11:25** Leśmian film biograficzny reż.: Leszek Baron Piotr Werner Zdzisława Kijowska Bożena Politańska Jakubowska wyk.: Piotr Bajor Katarzyna Iwona Pawlak Bogusław Bilewski Grażyna Walasek Małgorzata Paruzel Ewa Domańska **13:00** Dokument tygodnia Włochy: Kochaj albo rzuć film reż.: Gustav Hofer Luca Ragazzi **14:30** Criminale tango czyli rewia gangsterska **15:30** Brzezina reż.: Andrzej Wajda wyk.: Olgiard Łukasiewicz Daniel Olbrychski **17:15** Sztuka czytania **17:50** wydarzenie aktualne Studio Kult Rozmowy **18:35** The Blues Historia Bluesa „Droga do Memphis” serial **20:20** Bilet do kina Sierociniec Orfanat horror reż.: Juan Antonio Bayona **22:15** Liza Minnelli na Avo Session koncert **23:40** Hala odlotów **00:35** Zona Teren prywatny reż.: Rodrigo Pla wyk.: Daniel Giménez **02:20** Kolsyanka z Phnom Penh film reż.: Paweł Kloc **05:10** Zakończenie dnia

07:00 Informacje kulturalne **07:25** Wiedźmin reż.: Marek Brodzki wyk.: Michał Żebrowski Anna Dymna Ewa Wiśniewska **08:30** 3 x Wajda Brzezina reż.: Andrzej Wajda wyk.: Olgiard Łukasiewicz Daniel Olbrychski Emilia Krakowska **10:10** Informacje kulturalne **10:30** Cinema Italiano Ohlew Porole reż.: Pier Paolo Pasolini **12:25** Co Ty wiesz o nauce? **12:45** The Blues Historia Bluesa „Droga do Memphis” **14:25** Hala odlotów **15:20** Noc miłości Renee Fleming i Filharmonii Berlińskiej Waldbühne koncert **16:30** Tygodnik Kulturalny **17:25** Niedziela z Olgiardem Łukasiewiczem **18:25** Pokuszenie reż.: Barbara Sass **20:20** Daas reż.: Adrian Panek wyk.: Andrzej Chyra Mariusz Bonaszewski Olgiard Łukasiewicz **22:15** Więcej niż fikcja Kiedyś będziemy szczęśliwi film reż.: Paweł Wyszczarski **23:10** Kizi Mizi reż.: Mariusz Wilczyński **23:35** Co Ty wiesz o nauce? **23:50** Gorzki romans film reż.: Eldar Ryazanov **02:15** Nocne czytanie w wannie **02:30** Młoda Polska Rogalk film reż.: Paweł Ziemiński **02:55** HeFi Quartet & Krzesimir Dębski koncert **03:35** Pasma kontemplacyjne **05:05** Zakończenie dnia

07:20 Wiedźmin serial **08:25** Portrety Kathleen Ferrier film reż.: Diane Perelsztein **09:35** Ucieczka z kina „Wolność” reż.: Wojciech Marczewski wyk.: Janusz Gajek Zbigniew Zamachowski Teresa Marczewska Piotr Fronczewski Michał Bajor **11:15** Kasztelanek reż.: Marek Nowicki wyk.: Jerzy Kryszak Wiesław Gołas Zbigniew Buczkowski Ewa Telega **12:30** Poniedziałek z piosenką Opole na bis „Panna madonna legenda tych lat” koncert **13:40** Przyjaciel film **14:15** Ucieczka z kina „Wolność” **16:00** Hala odlotów **17:00** Portrety Kathleen Ferrier film **18:10** Goniec Kurjer reż.: Karen Shakhnazarov **20:00** Informacje kulturalne **20:20** Panorama kina światowego Intermision reż.: John Crowley wyk.: Colin Farrell Kelly MacDonald Colin Meaney **22:15** Studio Kultura Filmy Carlota Saury **22:20** Filmy Carlota Saury Mroźony peppermint film reż.: Carlos Saura **24:00** Libera Przewodnik po sztuce **00:15** Videogalerie **01:10** The Cure Hurricane Festival koncert **02:15** Informacje kulturalne **02:35** Sztuka czytania **03:10** Panorama kina światowego Intermision **05:00** Zakończenie dnia

07:00 Informacje kulturalne **07:25** Wiedźmin **08:25** Lotnicy kosmonauci film reż.: Marian Kiss **09:35** Cudze szczęście film reż.: Mirosław Bork wyk.: Danuta Stenka Susanne Luning **11:20** Jańcio Wodnik film reż.: Jan Jakub Kolski wyk.: Franciszek Pieczka Grażyna Błęcka Kolska Bogusław Linda **13:10** Młodzi polscy instrumentalni Mateusz Kolałowski koncert **13:45** Informacje kulturalne **14:15** Cudze szczęście film **16:00** Tygodnik Kulturalny **17:00** Lotnicy kosmonauci film **18:10** Fundacja reż.: Filip Bajon wyk.: Jan Nowicki Maciej Stuh Elżbieta Jarosik Agata Kulesza **20:20** Złotych na... Gaeta Garcíę Bernala Miasto Słepców reż.: Fernando Meireles wyk.: Julianne Moore Mark Ruffalo Gael Garcia Bernal Danny Glover **22:30** Studio Kultura Filmy Carlota Saury **22:35** Anna i wilki reż.: Carlos Saura wyk.: Geraldine Chaplin **00:25** Młoda Polska Urodziny film krótkometrażowy **01:05** Studio Kultura Miłość **01:10** Miłość reż.: Roberto Rossellini **02:40** Amjad Sabri & Brothers koncert **03:45** Dolny Śląsk Do zobaczenia **04:10** Pasma kontemplacyjne **04:50** Zakończenie dnia

07:20 Wiedźmin **08:25** Portrety Kręć! Jak kochał się kręć! Edward Kłosiński film reż.: Andrzej Wajda **09:30** Gracze film reż.: Ryszard Bugajski **11:25** Wylizanka film krótkometrażowy reż.: Haider Rizvi **12:05** Libera Przewodnik po sztuce **12:20** Młoda Kultura Sikora Proniuk Duo koncert **12:55** Trzy młyny reż.: Jerzy Domaradzki wyk.: Małgorzata Pieczyńska Jarosław Kopaczewski Andrzej Golejwsky Bożena Dykiel Jerzy Turek **14:05** Gracze film **16:00** wydarzenie aktualne **16:30** Co Ty wiesz o nauce? **17:00** Portrety Kręć! Jak kochał się kręć! Edward Kłosiński film **18:00** Studio Kultura Stomboli ziemia Bogów **18:05** Stomboli ziemia Bogów reż.: Roberto Rossellini **20:00** Informacje kulturalne **20:20** Panorama kina polskiego Erratum reż.: Marek Lecki **22:05** Studio Kultura Filmy Carlota Saury **22:10** Filmy Carlota Saury Kuzynka Angelica film reż.: Carlos Saura **00:10** Studio Kultura Maciej Cuske **2 00:15** Filmy Maciej Cuske dekalog po Dekalogu reż.: Maciej Cuske **01:10** Performance **01:50** Informacje kulturalne **02:15** Kino nocne Misja kadrowego reż.: Eran Riklis **04:55** Zakończenie dnia

07:00 Informacje kulturalne **07:25** Wiedźmin **08:25** Kamienna cisza film reż.: Krzysztof Kopycki **09:35** Złote runo reż.: Janusz Kondratyuk wyk.: Zbigniew Buczkowski Zbigniew Mazurek Sylwia Ross **11:10** Rysa reż.: Michał Rosa wyk.: Jadwiga Jankowska Cieślak Krzysztof Stróński **12:50** Festiwal Kultury Żydowskiej w Krakowie DE LEON **13:55** Informacje kulturalne **14:20** Złote runo **16:00** Studio Kultura Rozmowy Jak się pięknie zaangażować? **16:35** Sztuka czytania **17:20** Kamienna cisza film **18:20** Szop Szop Szop Szop film **18:30** From the Green Hill film **18:50** Wędrujący cień film reż.: Kazimierz Karabasz **20:20** Hala odlotów **21:15** Podróż na wschód Wyspa Ostrow film reż.: Paweł Ługin **23:20** Studio Kultura Filmy Carlota Saury **23:25** Filmy Carlota Saury Nakamić kruki Cria cuervos reż.: Carlos Saura wyk.: Geraldine Chaplin Ana Torrent Mónica Randall Florinda Chico **01:25** Hala odlotów **02:20** Podróż na wschód Wyspa Ostrow film **04:20** Pasma kontemplacyjne **05:00** Zakończenie dnia

TVP
HISTORIA

07:25 Podróżnik Wakacje w Dalmacji **07:55** W ostatniej chwili o komiksie w PRL w film reż.: Mateusz Szlachtycz **09:00** Marszałek Piłsudski **10:05** Dzika Polska **10:40** Okrasa lamie przepisy **11:15** Gdy świat się wali **12:20** Polki nad Londyem film reż.: Zofia Kunert **12:50** Polska i świat w tle **13:10**

PIĄTEK 16.05
Kolo historii Tak żyć warto było **13:50** Spór o historię Józefa Piłsudskiego prawda i legenda **14:30** Szerokie tory Antyputyniści **15:00** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **15:30** Ex Libris **15:55-16:25** Sensacje XX wieku **17:00** Marszałek Piłsudski **18:00** Kalendarium historyczne W dowód przyjaźni Marceł Prawy film reż.: Athena Sawidis **18:40** Na krawędzi życia film reż.: Adam Kulik **19:15** Dziennik telewizyjny **19:55** Gdy świat się wali **21:00** Cafe Historia **21:25** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **22:00-22:35** Sensacje XX wieku **23:05** Szerokie tory **23:35** Nieznane Katastrofy **00:10** Aniołki **00:40** Kochać czy nienawidzić film reż.: Jerzy Domaradzki **01:35** Dziewice film reż.: Jerzy Sładkowski **02:35** Zakończenie dnia

07:25 Podróżnik Destino Acapulco **07:50** Sonda **08:30** Cafe Historia **09:00** Rodzina Polanieckich **10:35** Kolo historii Tak żyć warto było **11:15** Gdy świat się wali Praska wiosna **12:20** Ballada o domu film reż.: Jacek Knopp Grzegorz Linkowski **13:20** Dzika Polska Matka Joanna od natury serial **13:45** Warownie pogranicznych szlaków Ogrodzieniec feleton **14:00** Szerokie tory Dżulia z Dagestanu **14:30** Podziemne miasto film reż.: Agnieszka Zwiefka Chwałek **15:05** Dzieje Kultury Polskiej Trudne początki Wiek XI **16:10** Flesz historii **16:30** Encyklopedia II wojny światowej Śmieszna wojna **17:00** Rodzina Polanieckich **18:30** Kalendarium historyczne Być równy innym Wincenty Witos film reż.: Sylwester Kieblewski **19:05** Dziennik telewizyjny **19:45** Wielki test **21:40** Rózczy Kamień film reż.: Arkadiusz Gołębiowski **22:30** Polska i świat z historią w tle **22:55** Encyklopedia II wojny światowej Droga do wojny **23:30** Dom **01:10** Cała prawda o **02:15** Cała prawda o **03:15** Zakończenie dnia

07:30 Podróżnik Taxco miasto srebra **08:00** W duchu i w prawdzie film **09:00** Rodzina Polanieckich **10:35** Dzieje Kultury Polskiej Trudne początki Wiek XI **11:40** Cała prawda o **12:45** Saga przastarej puszczy Opowieść o kruku: Skaza odmierca **13:50** Wielka Gra **15:00** Skłamałam reż.: Mieczysław Krawicz wyk.: Jadwiga Smosarska Eugeniusz Bodo Tadeusz Wesolowski Michał Złocz Zygmunta Chmielewski Pelagia Relewicz Ziemińska **16:25** Encyklopedia II wojny światowej Droga do wojny **17:00** Ostatni Bej Balkanów Imperium wiatru lata 1892-1914 reż.: Pichel Favart wyk.: Arnaud Binard Mèlissandre Meertens Michaël Cohen Mathieu Delarive **18:45** Kalendarium historyczne **19:05** Dziennik telewizyjny **19:50** Bitwa o Monte Cassino film reż.: Zbigniew Wawer **21:00** Krajobraz po bitwie reż.: Andrzej Wajda wyk.: Daniel Olbrychski **23:00** Encyklopedia II wojny światowej Zbrodnia i kara **23:35** Dom **01:30** Amerykanin w PRL w film reż.: Piotr Morawski Ryszard Kaczyński **02:25** Grzesiuk chłopak z ferajny film **03:25** Zakończenie dnia

07:30 Podróżnik Taxco miasto srebra **08:00** W duchu i w prawdzie film **09:00** Rodzina Polanieckich **10:35** Dzieje Kultury Polskiej Trudne początki Wiek XI **11:40** Cała prawda o **12:45** Saga przastarej puszczy Opowieść o kruku: Skaza odmierca **13:50** Wielka Gra **15:00** Skłamałam reż.: Mieczysław Krawicz wyk.: Jadwiga Smosarska Eugeniusz Bodo Tadeusz Wesolowski Michał Złocz Zygmunta Chmielewski Pelagia Relewicz Ziemińska **16:25** Encyklopedia II wojny światowej Droga do wojny **17:00** Ostatni Bej Balkanów Imperium wiatru lata 1892-1914 reż.: Pichel Favart wyk.: Arnaud Binard Mèlissandre Meertens Michaël Cohen Mathieu Delarive **18:45** Kalendarium historyczne **19:05** Dziennik telewizyjny **19:50** Bitwa o Monte Cassino film reż.: Zbigniew Wawer **21:00** Krajobraz po bitwie reż.: Andrzej Wajda wyk.: Daniel Olbrychski **23:00** Encyklopedia II wojny światowej Zbrodnia i kara **23:35** Dom **01:30** Amerykanin w PRL w film reż.: Piotr Morawski Ryszard Kaczyński **02:25** Grzesiuk chłopak z ferajny film **03:25** Zakończenie dnia

FOTO: TVN / Marek Makowski

FOTO: TVN / Rafał Orzeł

FOTO: TVN / Rafał Orzeł

FOTO: TVN / Rafał Orzeł

FOTO: TVN / Rafał Orzeł

ITVN: serial „Sama słodycz” 19 maja, godz. 21.35

07:25 Podróżnik Jaipur **07:50** Na wschód od Timszel film **09:00** Marszałek Piłsudski **10:00** Dzika Polska Wyjście z wilkami **10:35** Makłowicz w podróży **11:10** Kochać czy nienawidzić film reż.: Jerzy Domaradzki **12:05** „Czerwone Makli” Gwidona Boruckiego **12:40** Cafe Historia **13:05** Nieposłuszeństwo Aristides de Sousa Mendes Desobier film reż.: Joël Santoni **15:00** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **15:35** Ex Libris **15:55-16:25** Sensacje XX wieku **17:00** Marszałek Piłsudski **18:05** Kalendarium historyczne Zapomniany generał Tadeusz Jordan Rozwadowski film **19:05** Dziennik telewizyjny **19:45** Kolo historii Biały stoł patrzy w gwiazdy **20:25** Spór o historię Jurgiel **21:05** Flesz historii **21:25** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **22:00-22:30** Sensacje XX wieku **23:15** Polonia rediva film reż.: Andrzej Chiczewski Marek Ptaszki **01:05** Krajobraz po bitwie Polska 1970 reż.: Andrzej Wajda wyk.: Daniel Olbrychski Stanisława Celińska Aleksander Bardini Tadeusz Janczar **02:50** Zakończenie dnia

07:25 Podróżnik Orissa **07:55** Generaliści Władysław Anders **09:00** Marszałek Piłsudski **10:05** Dzika Polska Dyskretny urok służowca **10:35** Makłowicz w podróży **11:10** Kolo historii Biały stoł patrzy w gwiazdy **11:45** Spór o historię Jurgiel **12:25** Warownie pogranicznych szlaków Czersk feleton **12:45** Flesz historii **13:10** Polonia rediva film **15:00** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **15:30** Cafe Historia **15:50-16:25** Sensacje XX wieku **17:10** Marszałek Piłsudski **18:10** Kalendarium historyczne Generaliści Władysław Sikorski film **19:00** Dziennik telewizyjny **19:45** Święty Graal The Holy Grail film **20:30** Śmierć Psychiatrii Eugenika i totalitaryzm film reż.: Amelia Łukasik Stawom Majołki **21:00** Polska i świat z historią w tle **21:25** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **22:00-22:30** Sensacje XX wieku **23:05** Wielki bieg reż.: Jerzy Domaradzki wyk.: Tadeusz Bradecki Jarosław Kopaczewski Leon Niemczyk Krzysztof Pieczyński **01:00** Barbara Radziwiłłówna reż.: Józef Lejtas **02:35** Zakończenie dnia

07:30 Podróżnik Malakka **08:00** ...na bezdrożach tożsamości Chaco film reż.: Piotr Zarębski **09:00** Marszałek Piłsudski **10:00** Dzika Polska Matka Joanna od natury serial **10:35** Makłowicz w podróży **11:10** Święty Graal The Holy Grail film Hiszpania **11:55** Stanisław król filozof **12:45** Polska i świat z historią w tle **13:10** Wielki bieg **15:00** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **15:30** Flesz historii **15:55-16:25** Sensacje XX wieku **17:00** Nicolas Le Floch Człowiek z otworem w brzuchu reż.: Edwin Baily Nicolas Picard Dreyfuss Philippe Berenger **18:00** Kalendarium historyczne **18:40** Powtórka z historii Jan III Sobieski **19:10** Dziennik telewizyjny **19:50** Izabela Katolicka Isabela Católica film **20:55** Jak Tykozin zdobywano **21:15** Ex Libris **21:30** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **22:00-22:30** Sensacje XX wieku **23:05** Szmuglerzy film reż.: Ewa Szprynger **00:05** Stacja Osowa film **00:35** Krótki kurs historii PZPR film **01:20** Dorozkarcz nr 13 film reż.: Marjan Czauski wyk.: Stanisław Sieniński Jadwiga Andrzejewska **02:35** Niewydziałni drukarze film **03:15** Zakończenie dnia

07:30 Podróżnik Życie i Śmierć w Puni **07:55** Świat od słońca do zmierzchu reż.: Maciej Drygas Mirosław Dembiński **09:00** Nicolas Le Floch Człowiek z otworem w brzuchu część **10:00** Dzika Polska My z Czerwonego Bagna **10:35** Makłowicz w podróży **11:10** Izabela Katolicka Isabela Católica film **12:05** Skarby opactwa w Krzeszowie film **12:40** Ex Libris **12:55** Szmuglerzy film **14:00** Stacja Osowa film **14:35** Krótki kurs historii PZPR film **15:10** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **15:40** Cafe Historia **16:00-16:30** Sensacje XX wieku **17:00** Nicolas Le Floch Człowiek z otworem w brzuchu **18:05** Kalendarium historyczne Zdarzyło się w Matejku film **18:45** Kalendarium historyczne Madonny Polskie Matka Boska Częstochowska **19:20** Dziennik telewizyjny **20:00** Cała prawda o **21:05** Polska i świat z historią w tle **21:25** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **22:00-22:35** Sensacje XX wieku **23:10** Szerokie tory **23:40** Zapomniany generał Tadeusz Jordan Rozwadowski film reż.: Piotr Borszkowski **00:45** Ostoja film **01:25** Trójka hultajska film reż.: Henryk Szaro **02:55** Zakończenie dnia

TYGODNIOWY HOROSKOP Z TAROTEM

BARAN 21.03. – 20.04. SZÓSTKA DENARÓW

Czekają Cię niespodzianki, które korzystnie lub niekorzystnie zaburzą Twoje plany. To skutek dawnych decyzji, które teraz wracają.

BYK 21.04. – 21.05. KRÓL PUCHARÓW

Warto włożyć energię, czas i serce w polepszenie stosunków z ludźmi, a także we wszelkie działania integrujące.

BLIŹNIĘTA 22.05. – 21.06. DZIEWIĄTKA DENARÓW

Jeśli potrzebujesz pieniędzy, powinieneś sprzedać takie swoje rzeczy i umiejętności, które do tej pory nie były przedmiotem handlu.

RAK 22.06. – 22.07. DWÓJKA DENARÓW

Nie jesteś wolny! Jesteś skrępowany zobowiązaniami wobec kogoś, prawem albo formalnymi zakazami.

LEW 23.07. – 23.08. CZWÓRKA PUCHARÓW

Własnych uczuć niczym nie zamaskujesz. Musisz pójść na całość, przyznając się przed sobą do emocji, które Tobą kierują.

PANNA 24.08. – 23.09. DZIEWIĄTKA BUŁAW

Wiesz, czego się trzymać. Osiągnąłeś wewnętrzną pewność. Skończyły się wahania i wątpliwości. Inni to docenią i poproszą o pomoc.

WAGA 24.09. – 23.10. KAPŁANKA

Czas nie sprzyja działaniom. Bądź cierpliwy, poczekaj – dobrze na tym wyjdiesz. Skonsultuj się mądrym doradcą, nie naciskaj!

SKORPION 24.10. – 23.11. DWÓJKA BUŁAW

Potrzebujesz swojego dopełnienia! Dalej nie pójdziesz sam. Znajdź kogoś, kto będzie dla Ciebie inspiracją i wzmacnieniem Twoich sił.

STRZELEC 24.11. – 22.12. KRÓLOWA PUCHARÓW

Twoje własne racje i potrzeby są mniej ważne. Pocuj się częścią większej całości – wtedy i Twoje sprawy potoczą się pomyślnie.

KOZIOROŻEC 23.12. – 20.01. DZIESIĄTKA DENARÓW

Nie grozi Ci małostkowość. Potrafisz patrzeć i działać na szerszym polu, widzieć dalej. Bądź otwarty na świat i nowe możliwości.

WODNIK 21.01. – 19.02. ÓSEMKA PUCHARÓW

Nauczyłeś się zbyt łatwo zrywać i odchodzić. Możliwe, że w Twojej przeszłości było zbyt wiele hysterii i ulegania panice.

RYBY 20.02. – 20.03. KSIĘŻYC

Zupełnie nie wiesz na czym stoisz i możesz tylko błędzić w domysłach. Sprawy nie wyjaśnią się szybko i ciężko będzie z tego wybrać.

Wróżka Henry

tarot, runy, talizmany runiczne, numerologia, horoskopy partnerskie
tel. + 32 0496 41 22 40, e-mail: henryka.lorenc@wp.pl

Dżem marchewkowy

Pomysł na taki dżem może zaskoczyć, ale zapewniam, że warto od razu przygotować podwójną porcję, bo jest przepyszny. Ma delikatnie pomarańczowy smak, będzie świetnie smakował z maślanymi bułeczkami. Idealny do naleśników, placuszków i ciast.

Składniki:

1 kg marchewek
1-2 szklanki cukru
2 cytryny

Przygotowanie:

Marchewki obieramy i kroimy w kostkę. Przekładamy je do garnka, zalewamy wodą tak, aby je zakryła i gotujemy do miękkości (40-50 minut). Po ugotowaniu marchewkę odcedzamy i studzimy. Zimną marchewkę rozdrabniamy blenderem aż do uzyskania gładkiej masy. Z cytryny ścieramy skórkę i wyciskamy sok. Do garnka wkładamy zmiksowaną marchewkę oraz cukier. Smażymy całość około pół godziny aż masa zgęstnieje i większość wody odparuje. Dżem co jakiś czas mieszamy. Następnie dodajemy sok i skórkę z cytryny, i smażymy kolejne 5-10 minut. Gotowy gorący dżem przekładamy do słoiczków, zakręcamy i odstawiamy do góry dnem.

Uwaga: ilość cukru zależy od naszych upodobań. Jeśli chcemy dżem mniej słodki, dodajemy jedną szklankę, a jeżeli bardziej – dwie.

Katarzyna Cukier

autorka bloga „Gotuj z Cukierniczką”
gotujzucukierniczką.blogspot.fr

PRENUMERATA
VECTORA POLONII

VECTOR
POLONII

Wybierz rodzaj płatności!

Płatność czekiem bankowym, przelewem, osobiście w redakcji.

Dane do przelewu bankowego:

ROI DORE, 6, rue Sainte Anastase 75003 Paris,

Prenumerata Francja:

konto BNP Paribas
RIB: 30004 01849 00010069666 64

Prenumerata zagraniczna:

IBAN: FR76 3000 4018 4900 0100 6966 664
BIC: BNPAFRPPPO

Kupon z czekiem wystawionym na ROI DORE
prosimy kierować na adres redakcji:
ROI DORE - 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris,

Obsługa abonentów:

09 62 62 77 86 / prenumerata@vectorpolonii.com

Imię i nazwisko

Zamawiam prenumeratę (roczną, półroczną)

Adres e-mail:

Wybierz okres prenumeraty!

Adres

SPRZEDAM

MITSUBISHI ASX - 1.8 DI-D 150 INSTYLE

Rok: 2011, Cena: 15 500 €, Przebieg: 55 000 km
Diesel, Metaliczny brąz, Wnętrze: czarna skóra. Pomoc w parkowaniu z kamerą cofania, felgi aluminiowe 17, szyberdach, kamera cofania, odtwarzacz 6 CD, automatyczna klimatyzacja, ekran dotykowy, GPS, komputer pokładowy, podgrzewane siedzenia, przyciemniane szyby. Spis przeglądów technicznych (+faktury), skrzynia biegów z systemem Start & Stop

iPhone 4 czarny, 32 gb, stan bdb, odblokowany, guzik centralny do wymiany (czasem nie kontaktuje), 180 euro, kontakt: 123lplit@gmail.com

- **Fotelik samochodowy** marki Peg Perego. Odpowiedni dla dzieci o wadze do 10 kg. Stan bardzo dobry. Cena 50 €

- **Nosidełko dla niemowląt** marki Baby Bjorn. Model Baby Carrier Active. Dla dzieci od 3,5 do 12 kg. Stan dobry. Cena 55 €

- **Łóżeczko turystyczne dla dzieci** marki Babidéal. Stan bardzo dobry. Cena 20 €, Odbiór we własnym zakresie w Vincennes (94300). Tel: 06 21 84 71 63.

Aparat fotograficzny, (kompaktowy) PowerShot G12,

w idealnym stanie! 250 euro; Paryż, tel. 0665440646

iPhone 4S biały, zablokowany, Orange FR 16 gb, stan bdb, 250 euro, kontakt: 123lplit@gmail.com

Jaguar X-Type kolor British Racing Green, stan ogólny dobry (kilka zadrapań, auto paryskie), 2-gi właściciel, 2.5L V6 automat, świetnie wyposażony, przebieg 196 tys. km, kontakt: 123lplit@gmail.com

WYNAJMĘ

Studio duplex, 28 m².
Umeblowane, wyposażone: lodówka, pralka, etc...;
Internet, podwórko. Mała spokojna uliczka.
Wszystkie sklepy w pobliżu (2 piekarnie, Auchan).
5 min od metra Saint Denis Porte de Paris.
15 min od Saint Lazare. RER B.
Czynsz 680 euro

Kontakt wyłącznie telefoniczny:
06 33 75 58 09

PRZEDSTAWICIEL DS. PROMOCJI I SPRZEDAŻY

„Vector Polonii” ogłasza rekrutację na stanowisko:

Przedstawiciel ds. promocji i sprzedaży!

Zakres obowiązków:

- Dbanie o dobry wizerunek periodyku
- Pozyskiwanie reklamodawców, odbiorców prenumeraty
- Nawiązywanie oraz podtrzymywanie relacji z klientami
- Realizacja planów sprzedaży w oparciu o wyznaczone cele

Profil kandydata:

- Doświadczenie w sprzedaży i obsłudze klienta
- Dobra znajomość języka francuskiego (każdy dodatkowy język będzie atutem)
- Doskonałe umiejętności komunikacyjne i negocjacyjne
- Znajomość środowisk polonijnych (mile widziana)
- Inicjatywa, energia, zapał do pracy
- Dynamizm i zaangażowanie
- Prawo jazdy kat. B

Informacje praktyczne:

- Miejsce pracy: Paryż, Francja
 - Data objęcia stanowiska: od zaraz
- Zgłoszenia (CV + list motywacyjny w języku polskim) prosimy wysłać na adres: photo@roidore.com z dopiskiem „Przedstawiciel ds. promocji i sprzedaży”.

PSYCHOLOG

Beata KWASIEBORSKI
Konsultacje - Paryż X
tel. 06 13 82 20 89

DAM PRACĘ

Praca dla spawacza/montera z doświadczeniem w pracowni kreacji i wyrobu biżuterii w Paryżu.
Zakres zadań: obróbka metalu, prace ślusarskie, monterskie i spawalnicze. Znajomość języka francuskiego nie wymagana.
Osoby zainteresowane prosimy o kontakt telefoniczny pod numerem 01 42 71 84 80 lub mailowy: magjo@magjo-paris.fr.

Cennik ogłoszeń:

Ogłoszenia drobne do 10 słów – 8 €, każde kolejne słowo – 0,50 €.
Zniżka od trzeciej emisji ogłoszenia.
Ogłoszenia „dam pracę/szukam pracy” – bezpłatne
Prosimy o przesyłanie ogłoszeń na adres: redakcja@vectorpolonii.com
Reklama: cena w zależności od wielkości i ilości emisji.
Cennik w siedzibie Redakcji: 6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paryż.
Redakcja VP nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam.

Imię i nazwisko

Zamawiam prenumeratę (roczną, półroczną)

Adres e-mail:

Wybierz okres prenumeraty!

Adres

Wybierz rodzaj płatności!

Płatność czekiem bankowym, przelewem, osobiście w redakcji.

Dane do przelewu bankowego:

ROI DORE, 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris,

Prenumerata Francja:

konto BNP Paribas
RIB: 33004 01849 00010069666 64

Prenumerata zagraniczna:

IBAN: FR76 3000 4018 4900 0100 6966 664
BIC: BNPAFRPPPOP

Kupon z czekiem wystawionym na ROI DORE prosimy kierować na adres redakcji: ROI DORE - 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris.

Obsługa abonentów:

09 62 62 77 86 / prenumerata@vectorpolonii.com

Przystanek: Emigracja

Drogę wytyczyły najróżniejsze współrzędne. Jedne wyznaczone przez urządzenia statków morskich, inne przez wyposażenie samolotów. Otwierały one wachlarz przeżyć i decyzji. Wszystko układające się w obraz niezwykle podobny do późniejszych historii, jakie rysują linie życia wędrowców. Wszystko uzależnione od punktu widzenia i osobistego losu.

Opowieści historyczne

Krótki pobyt lub pozostanie na zawsze w innym miejscu, niż to urodzenia, składa się na słownikową definicję emigracji. W historii Polski wychodźstwo zapisało dużymi literami niejedną kartę. Tak jak wojny, które szarpały nadwiślański kraj, tak i wyjazdy osiedleńcze stanowiły nieodłączny jego krajobraz. Podejmując próbę systematyzacji zjawiska, wyodrębnia się w nim kilka znaczących okresów. Wszystkie związane z dwoma, podstawowymi, acz ząbajającymi się, czynnikami: sytuacją polityczną Polski lub sytuacją ekonomiczną społeczeństwa.

Pierwsze liczne wyjazdy przypadły na okres XIX w. oraz początek XX w. W ówczesnym kalendarzu wyczytać można czas konfederacji, a co ważniejsze rozbiórów i powstań narodowych. Jednak innym, znaczącym impulsem była również słaba koniunktura gospodarcza. Brak pracy, bieda, w wielu przypadkach skrajne ubóstwo. Wszystkie te wydarzenia uruchamiały falę wyjazdów i ucieczek. Głównie do krajów Europy zachodniej jak: Francja, Belgia, Niemcy, ale i Stany Zjednoczone oraz Kanada czy Argentyna. Tzw. „Wielka Emigracja”, która wyruszyła po powstaniu listopadowym, wg szacunków podawanych przez Edwarda Kołodzieja, liczyła ponad 10 tysięcy osób. Podobnie rzecz się miała w przypadku klęski powstania styczniowego, po której z kraju wyjechało od 8 do 10 tysięcy obywateli. Jeśli zaś chodzi o wyjazdy ekonomiczne, to np. masowe ruchy w tym zakresie odnotowano w latach 70. XIX w. Wówczas

Cyprian Kamil Norwid, *Zebranie emigracyjne*, ok. 1873 r.

Polacy, głównie z zaboru pruskiego, poszukiwali szczęścia i bogactwa w Stanach Zjednoczonych.

Kontynuując opowieść o chronologii polskich wyjazdów wymienić należy kolejny okres, który przypada na koniec I wojny światowej oraz całe 20-lecie międzywojenne. Wówczas (od 1918 do 1939 r.) Polskę opuściło około 2 milionów osób. Głównym powodem były działania wojenne, które przysporzyły dużej liczby wojskowych jeńców i cywilnych uchodźców. Podobny obraz rysowała kolejna fala emigracji związana z II wojną światową. Wówczas Polacy wyruszyli (lub pozostali po ucieczkach wojennych) głównie do Europy, Palestyny oraz obydwóch Ameryk i Australii.

Powojenne szlaki

Dalsze dzieje wychodźcze przypadły na równie bogaty w wyjazdy czas powojenny. Ten dzielił się z kolei na wiele mniejszych, w tym: emigrację po 1945 r., czy tzw. „Solidarnośćową”. Powody polityczne, które doprowadziły do największych ruchów emigracyjnych w nie całkiem wyzwolonej Polsce, mimo ograniczeń ze strony władz, zebrały spore żniwo. Edward Kołodziej wspomina, iż w momencie ogłoszenia stanu wojennego – w 1981 r. – poza Polską pozostało ok. 500 tysięcy obywateli. Ten zasób wzmocnił znacznie stan zaludnienia m.in. w Stanach Zjednoczonych, gdzie powiększyły się skupiska Polaków w Nowym Jorku czy Los Angeles, ale i Tel Awiwie, Paryżu, Londynie i wielu innych miejscach ziemskiego globu.

Współcześnie poza krajem, jak szacuje Aleksandr Goski, przebywa od 14 do 17 milionów Polaków. Głównym powodem wyjazdów są argumenty ekonomiczne, ale i ciekawość świata, dopiero od tak niedawna bezgranicznie dostępnego. Nie zmieniają się jedynie kierunki podróży i nazwy miast. Polacy zamieszkują Wielką Brytanię, Francję, Norwegię, Włochy ale i Nowy Świat Krzysztofa Kolumba, czy egzotyczną Australię.

Obraz wewnętrzny

Etos emigracyjny towarzyszący historii Polski od wieków, nie rysował zbyt dobrego jakościowo obrazu polskiego społeczeństwa. Prekursorzy opuszczający ojczyznę, którzy np. przybywali do Stanów Zjednoczonych, to głównie zubożali chłopcy i niewykwalifikowani robotnicy. Wielu z nich było analfabetami, lub też absolwentami szkół parafialnych. Pracowali głównie fizycznie w przemyśle: stalowym, motoryzacyjnym, włókienniczym oraz w kopalniach.

Obraz Polonii amerykańskiej, jak i tej w innych krajach świata, zmienił się diametralnie w latach 30. i bezpośrednio po II wojnie światowej. Wówczas szeregi wychodźstwa zasilila polska inteligencja. A w jej szeregach wielu poetów, pisarzy, krytyków, i artystów plastyków.

Wśród nazwisk artystów, których życie związane było z innym niż Polska miejscem świata byli: Władysław Teodor Benda, Stanisław Szukalski, Eliasz Kanarek, Feliks Topolski, Jan Lebenstein, Teresa Żarnowerówna, Stefan Norblin, Tamara Łempicka, Stefan Mroźewski, Richard Anuszkiewicz, Julian Stańczak, Ryszard Horowitz, Adam Niklewicz, Rafał Olbiński, Bartek Małysa i wielu, wielu innych. „Malarstwo polskie było zasadniczo emigracyjne – mówił Czesław Miłosz – Kto nie jeździł na zachód aby tam czerpać... Wyspiański... Makowski... szkoła kapistów to też była szkoła paryska. Prawie wszyscy tam bywali i ciągle czerpali z zachodu... Kiedy obserwuję teraz polskich grafików nowojorskich, wydaje mi się, że oni mają dużą siłę przebicia, ponieważ czerpią z czegoś, co rozwijało się organicznie w polskim malarstwie i polskim rysunku”.

Wychodźstwo było i jest jednym z najpopularniejszych elementów ludzkich życiorysów. Obecnie szacuje się, że co szósty Polak nie myśli o emigracji. Otwarte granice, znajomość języków, nieograniczony dopływ informacji – wszystko to wpływa na decyzje o wyjeździe i pozostaniu poza krajem.

Nieznani emigranci z Chicago, zbiory prywatne